

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

Naročnina listu:

Celo leto	12 K
Poi leta	6 K
Cetrt leta	3 K
Mesečno	1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 43.

Maribor, dne 18. aprila 1913.

Letnik V.

„Slov. kršč. socialna zveza“
ima občni zbor dne 27. aprila
t. l. po večernicah pri sv. Križu
na Murskem polju v „Slom-
šekovi dvorani“.

1. Otvoritev, pozdrav.
2. Naše izobraževalno delo. Poroča dr. Anton Korošec.
3. „Orli“, na plan! Govori dr. Karol Verstovšek.
4. Kaj hočemo v bodoče? Govori dr. J. Hohnjec.
5. Volitve.
6. Slučajnosti.

Prijatelji prave krščanske ljudske izobrazbe
uljudno povabljeni! — Mladina pridi v najobilnejšem
številu!

Drzni naklepi.

V „Grazer Tagblattu“ od dne 16. aprila raz-
kriva neki dr. Albert Ritter v uvodnem članku vso
drznost nemških načrtov in naklepov. Zloglasni
Bethmannov govor, ki je reklamiral Avstrijo za po-
slušno pomočnico germanstva, najde v tem članku
najodkritosrenejše spopolnilo. Probuja Slovanov ni
spravila v grozen strah samo Bethmann-Hollwega,
ampak ta bojazen se je polastila že celokupnega ger-
manstva. Kako se obdržati na višku, katerega zav-
zemljejo sedaj, kako zabraniti Slovanom, da bi ne
prišli do premoči v Evropi, to so skrbi, ki povzroča-
jo Nemcem nemirno spanje in porajajo se najrazlič-
nejši načrti. Zanimivo in značilno pri teh načrtih je
to, da njihova tendenca ne stremi nikdar po ohranit-
vi Avstrije, ampak samo po ohranitvi supremacije
nemštva. Nemški patrioti, ki so zlasti v zadnjih me-
secih dosegli rekord v denunciranju Slovanov, se v
resnici ne brigajo prav nič za obstoj habsburške mo-
narhije. Če tvori Avstrija enega onih glavnih steb-
rov, na katerih naj sloni moč in premoč nemštva v
Evropi in njegovo neomejeno gospodstvo v srednji
Evropi, potem jim je Avstrija dobrodošla. Če pa Av-

strija noče biti steber nemštva, potem je njena eksis-
tenca nekaj povsem nepotrebne. To izpričuje tu-
di omenjeni članek „Grazer Tagblattu.“ Na prav gro-
tesko-originalen način bi člankar rad napravil iz Av-
strije, ki ima sedaj slovansko večino, državo, v ka-
teri bi bili Slovani v manjšini. Poslušajte! Famosni
člankar predlaga (prestavljeno dobesedno): „Vzhod-
ni Balkan s Solunom predstavlja tako dragoceno pri-
dobitev, da bi z ozirom na njo smeli prav lahko mis-
liti na izmenjavo, ki bi sicer ne bila po okusu goto-
vih krogov, toda za monarhijo in njena ljudstva ze-
lo koristna. Ta izmenjava naj bi se tikala Galicije
(brez Krakova). Vzhodni Balkan je za Avstrijo go-
tovo mnogokrat toliko vreden, kot Galicija — in v
slučaju kake vojske bi lahko izgubili oboje. Mislim,
da bi Rusija pograbila z obema rokama, ker bi se
polastila središč poljskega in rusinskega gibanja.“
Dobri gospod si je izmislil najenostavnejši način,
kako pridobiti Rusijo za to, da bo dopustila, da bi
jugoslovanske dežele izginile v nemški malhi: treba
jo je podkupiti. Nekoliko pozneje pove še drug vzrok,
zakaj bi bila taka „izmenjava“ priporočljiva: „Pri-
rastek 7 do 8 milijonov bi bil ravno tako velik kot
izguba, toda na jugu je samo 4 milijone Slovanov
(Bolgarija bi ostala seveda še nadalje samostojna.
Op. ur.), tako da bi bilo v monarhiji 20 mil. Slova-
nov, napram 30 mil. neslovanov ter bi „slovanski
značaj“ habsburške monarhije zapadel fantazijam
preteklosti.“ Strah pred slovansko Avstrijo, pred
Avstrijo, ki bi ne bila poslušna dekla nemštva in
bi se ne hotela vtopiti v hohenzollernskem morju, to
je kopito, ki moli iz vseh takih in sličnih člankov
nemške žurnalistike.

Najznačilnejši za nemški patrijotizem, ki hoče
Avstrijo izrabljati samo v svoje nacionalno-egoistič-
ne namene, je konec tega članka. V njem je izražen
najkrepkejši argument, s katerim utemljuje dr. A.
Ritter svoja izvajanja in opravičenost predlagane po-
litike. Glasi se: „Österreichs Daseinsbe-
rechtigung liegt in seiner Aufgabe,
die Kleinvölker von den Karpathen bis zum Ägäi-
schen Meere zu einer Einheit, teils in dynastischen,
teils in bundesgenössischen Zusammenhalt zu sam-
meln, den Landweg von Berlin nach
Bagdad herzustellen, Saloniki zum Südhafen
Mitteleuropas zu machen.“ (Avstrija ima pra-
vico do obstanka radi svoje naloge,
da združi male narode od Karpatov do Egejskega

morja v enoto, deloma v dinastični, deloma v zavez-
niški skupnosti, da v postavi pot po suhem
od Berlina do Bagdada in napravi Solun za južno
luko Srednje Evrope.) Ali ste sedaj slišali? Avstrija
ima zato pravico do obstanka, ker ima nalogo, da
pridobi in preparira za nemške naklepe Balkan, da
odpre nemštvu pot od Berlina do Bagdada. Če Av-
strija te naloge ne izpolni, če Avstrija ne pomaga
potlačiti južne Slovane in ne pomaga nemštvu do ne-
omejenega gospodstva v Srednji Evropi, potem —
tako se glasi logični zaključek — nima pravice do
obstanka. Da taki izlivi srborite nemške duše niso
patriotični, ampak vse nekaj drugega, ni potreba po-
sebej povdarjati, kajti eksistenčna pravica Avstrije
je utemeljena v zgodovini in v velikih nalogah, ki
jih ima do vseh svojih narodov in ljudstev. Če pa
trdi kdo, da je Avstrija samo za to tu, da pomaga
na konja Berlinu in ji drugače odreka pravico do
obstoja, ne žali samo globoko avstrijskih narodov,
ampak tudi našo vladarsko rodovino, kateri hoče
vsiliti naravnost protiaustrijsko mnenje, da ima pra-
vico do svoje podedovane monarhije samo toliko ča-
sa, dokler pomaga Hohenzollerncem do večje slave in
moči. Da prezre državni pravdnik take nepatriotične
izlive, se ne čudimo preveč, ker poznamo naš justič-
ni sistem. Če bi mi sprožili kak predlog, ki bi od-
rekal državi pravico do obstoja, če ne bo služila ka-
kim, rečimo, panslavističnim aspiracijam, bi gotovo ne
zagledali belega dne in zadržali bi nemški listi v
blaznem krik: veleizdajalci! Saj že naša protidua-
listična združevalna stremljenja, ki se pa gibljejo
strogo v okvirju avstro-ogrske monarhije, denunci-
rajo kot veleizdajstvo.

Ti glasovi, ki kažejo vso brezmejno gospoda-
željnost nemštva, katero se ne more vživeti v misel,
da so na jugu Evrope mladi narodi, koje je treba
vpoštevati in smatrati za enakovredne, morajo biti
zlasti balkanskim Slovanom glasen: memento! Ure-
dite sporna vprašanja mirno med seboj in sporazu-
mite se v vseh zadevah. Če boste edini, boste moč-
ni in Evropa se vas bo bala. Če se boste prepirali
in klali med seboj, boste brezpomembni in smejal se
bo tretji — Nemec!

Mementote!

Darujte za Slov. Stražo!

PODLISTEK.

Gospa Ciperli.

Črtica. Spisal Matko.

I.

„Ciperli, Ciperli“, so kričali razposajeni šolar-
čki, cepetajoč z umazanimi nogami po cestnem pra-
hu; velik oblak se je vzdigoval za njimi, ali pa že
pred njimi, kakor je potegnil veter.

„Ciperli, Ciperli“, so vpili poredneži ter str-
meli v daljavo.

Po prašni cesti je prihajala s počasnim, drsa-
jočim korakom gospa Ciperli, obložena z dvema jer-
basoma in z lesenim košem na hrbtu.

Šolarčki so se postavili kraj ceste, odprli mle-
čnozobna usta ter zapeli:

„Micena babca in velik klobuk,

Veter potegne, pa nese vse vkup.“

Neslan poklon je veljal Ciperli, ki pa se ni
zmenila za neotesance, kajti bila je zatopljena v mo-
litev. V žuljastih rokah je držala velik, lesen molek,
ter prebirala jagode počasi, premišljeno, vso pot od
Št. Jakoba, od koder je prihajala, pa do mesta. In
vsak dan, po zimi in po leti, je prehodila to pot dva-
krat in morda bi še bila dolgočasila na tem potova-
nju, da ni imela molekov v jerbasu. O, teh je imela
veliko, za vsak dan v tednu enega; v nedeljo je mo-
lila na najlepšega, tistega bisernega, ki so ji ga da-
rovali gospod župnik; ob delavnikih pa je prebirala
lesene jagode. Zunaj šentjakobske vasi je začela z
vero; pri fužinah je prenehala za trenutek in se o-
zrla na gosposko hišo, pričakujoč, da jo pokliče ka-
tera izmed priletnih gospa; a okna so ostala zaprta
in zato je Ciperli nadaljevala svoje potovanje.
Sključena pod bremenom, je gledala v tla, ka-

kor bi česa iskala; velik, obrabljen klobuk ji je de-
lal senco na prašni, pekoči cesti.

Včasih si je otrnila kapljico potu z nagubane-
ga čela. Nič kaj prijetno ni bilo to potovanje v hu-
di vročini, a vse bi bila prenesla, ko bi le poredne-
žev ne bilo na cesti; šolarčki so se ji smejali, kole-
sarji so jo strašili z večnim zvončkanjem in v košu
na hrbtu so se stegli petelinčki. Ej, pa jim je vlila
Ciperli strahu v sloke pete s tem, da je stresla koš.
Kakor bi trenil, je zavladal mir v kurjem kraljestvu.

Na velikem mostu tik mesta si je popravila la-
se, ki so ji silili izpod slamnika. Gospa Ciperli je
vedela, kako se mora obnašati pri gospodi, čislajoči
snažnega in ponižnega človeka.

Pri Šolniku se je oglasila najprej. Skozi ozek
hodnik je dospela v veliko, obokano kuhinjo ter po-
zdravila skromno. Priletna, debelušasta kuharica ji
je odzdravila poprašujoč po novicah.

„Nič ni novega“, dejala je Ciperli, „samo pi-
ščeta imam na prodaj.“

„Kakšna piščeta, pokaži!“

„Eh, tu le v košu so.“

Z veliko težavo se je iznebila koša ter ga po-
stavila na tla.

Kuharica je pregledala drobnico s strokovnja-
škim pogledom in pridjala nepotrebno opazko:

„Ni bogve kaj!“

„Saj te ne silim ž njimi“, odgovorila je Ciperli
razžaljeno in začela tlačiti petelinčke v koš.

Na vse zadnje pa sta se le pobotali in Ciperli
je dobila na vrh še tople juhe.

Od Šolnika se je podala naravnost h Glavaču.
Že prejšnji teden je obljubila Glavačevi gospej, da ji
preskrbi kokoš; po dolgem iskanju jo je staknila pri
stari Lobnici.

„Ali imate kuro?“ je vprašala gospa Glavačeva
z nemškim naglasom.

„Da, imam jo, prav rejena je in velika.“

Glavačevka je potehtala kokoš; nekoliko pre-
lahka se ji je zdela, a kupila jo je vse eno.

„Nate, gospa Ciperli, denar; ali je dovolj?“ v-
prašala je gospa Glavačeva.

„Bo menda že“, odvrnila je Ciperli in se zado-
voljno nasmejala. „Nekaj bi vas prosila, če smem?“

„Seveda, le kar!“

„Ko bi mi dali nekoliko vina, žejna sem.“

Glavačevka ji je prinesla kupico vina ter de-
jala nato:

„Ali vam je vroče? Seveda. Oh, pa klobuk i-
mate, samo premalo cvetlic je na njem.“

„Eh, kaj bi! Ko je bil nov, imel je mnogo le-
pih in pisanih cvetlic, ki pa so se tekom časa polo-
mile.“

„Škoda! Prav poda se vam.“

Ciperli se je zadovoljno nasmejala gospejini po-
hvali; na tistem pa je sklenila, da prinese ob prvi
priliki Glavačevi gospej lepo kokoš.

Pri odhodu se je spodobno zahvalila za vino in
mimogrede omenila, da bo gospej vedno hvaležna in
bo molila za njo.

Nedaleč od Glavačeve hiše je stala trafika, ko-
der je morala Ciperli nakupiti tobaka in znamk. V
trafiko ni šla rada iz dveh vzrokov: dobička je bilo
pri tobaku malo, in dražili so jo, kadar je prišla v
trafiko; toda iti je morala, ker bi sicer izgubila še
tisti zaslužek, ki si ga je priborila z največjo teža-
vo. Še predno je vstopila v trafiko, pogledala je na
loterijske številke ter se prepričala, da ni nobene od
tistih, ki jih je stavil Gorovnikov hlapec Miha; za-
smilil se ji je, a pomagati mu ne more, če ni pravih
števil.

„Hooo, gospa Ciperli“, nagovorila je zgovorna
trafikaninja vstopivšo Ciperli in ji poredno name-
žiknila, „danes smo pa imenitni: klobuk, nov pred-
pasnik, vse je novo; kaj pa to neki pomeni?“

Olomek iz svetovne politike

Celje, 16. aprila.

Balkanska vojna nam odkriva marsikatero tajnost, ki so jih skrivali diplomatje v svojih tajnih kabinetih. Slutili in čutili smo jih, a prav natanko pa le nismo vedeli za nje. Čutili smo, kako zatirani smo Slovani, posebno Jugoslovani, a če smo slišali, da je vlada tam kje v Gradcu disciplinirala vse-nemškega uradnika, ali kaka dva prezagrizena dunajska uradnika pognala tja nekam v Slezijo, pa smo že mislili, naša vlada skrbi samo za red in mir med narodi. Tako smo mislili lahkoverni, naivni. A zdaj pa smo se le črno na belem zvedeli, zdaj smo spoznali, da nas zatirajo in zakaj nas zatirajo, nas Jugoslovane. Nemški kanceler, prvi za nemškim cesarjem, je to povedal celemu svetu pred kratkim v nemškem državnem zboru. 'Od njega smo zvedeli, da je Avstrija nemška in samo nemška država, da mora podpirati Nemčijo, ki teži preko našega Trsta, Balkana, še dalje doli na jug. Avstrija je predstraža za nemške cilje na poti proti jugu. Mi Jugoslovani smo ji v oviro.

Ta pot pelje mimo mnogih drugih krajev tudi mimo Celja. Imamo tu dva mogočna nemška stebra, ki zalagata s svojim blagom kraje daleč doli proti jugu na Balkan. Tamošnji odjemalci ju ne poznajo, in ju smatrajo za Slovence. Zato pa mi domačini bridko občutimo in vemo, kaka dobra Slovenca sta ta dva. Žaljevo je že samo njihovo obnašanje proti Slovincem-domačinom. In tako je vse nemštvo od Belta do Adrije — Jugoslovan naj mu bo poslušen odjemalec, če se pa postavi po robu, ga bo tlačil h tlom, dokler bo šlo. Rusu je napravil nemški kanceler poklon, ker se ga boji, Francozom pomilovalen posmeh, češ, čemu netijo sovraštvo med Nemci in seboj, probujajočim se Jugoslovanom pa zapretel z gorjačo: če ne bode te ponižni, vas ukrotimo. In da bi Jugoslovani se bolj bali te grožnje, dostavi, da Avstrija na vsak način zanesljivo stoji na nemški strani. In naši Nemci verno poslušajo nasvete iz Berolina — „Hoch Hohenzollern!“ kričijo vsepovsod po Avstriji; „Wacht am Rhein!“ jih navdušuje, da ne omagajo, Slovence pa denuncirajo, da škilijo preko meje bogvekam, prej v Rusijo, zdaj pa v Srbijo. In zato veljajo Nemci za največje patrijote, Slovenci pa za najnezanesljivejše elemente. Njih probujo je treba zato zatirati. Zato si nemška oblast jemlje pravico kjerkoli in kadarkoli, in stavlja Slovence na nižjo stopinjo. Kmalu je kje „mir in red“ ogrožen, če bi Slovenci napravili zborovanje, slovenski krog je sam bognasvaruj, slovenski časopis se pregreši proti postavi, če daje duška svoj nezadovoljnosti s takim ravnanjem. Slovenski časopis si mora biti uverjen, da je politika, ki jo dela Nemec, edino pametna, edino prava, patrijotična. Ali se bomo čudili, če imajo potemtakem Nemci vsepovsod, po vsaki vasi, in če tudi jih je le peščica, tak greben, da si upajo nastopiti, kakor kaki vitezi iz srednjega veka, ki so „delali“ v znamenju „Faustrechta.“ Nič pravice, nič humanitete, kolikor pravice pa zaradi lepšega, da je, a še tista je poslabšana, paralizirana s tem, da se za vsako slovensko drobtinico znatno podpre in trpi Südmarka in Schulverein. Gnjev in srd se loteva nekaterih Slovencev nad tako politiko, pri drugih se pa vzbuja pomilovanje iz prepričanja, da se danda-

nes narod zatreti ne da; zopet pri drugih pa ima to zatiranje za posledico neznajno odpadništvo. In na to je videti, da gre politika naših sosedov. No, odpadnike ji pa že smemo privoščiti, če jih želi, kajti po znani resnici odpade vedno najslabše. Mi smo pa veseli, vsaj v toliko, da vemo, odkod ta politika, odkod to zatiranje: vse izvira in gre po enem in istem sistemu — naj so potem zatirani v Alzaciji, v Poznanju, v Sleziji, na Koroškem ali Hrvaškem. To spoznanje nam je dragoceno, da se bomo vedeli tem bolje braniti. In da se bomo znali braniti, priča to, da je nastal pred zaničevano balkansko rajo tak strah in sicer najprej tam in v tisti deželi, kjer strahu ni doma: Wir fürchten Gott und sonst niemand auf der Welt! Da, da, slaba vest je to, ki povzroča nemir in strah tudi velikanu.

Naše prireditve.

Vitanje.

V nedeljo, dne 6. aprila, se je vršil pri nas ustanovni shod J. S. Z. v cerkveni hiši, zjutraj ob 9. uri. Shod je otvoril in pozdravil vse navzoče gospod Anton Mutnik, ki je nato podal besedo odposlancu J. S. Z. Vekoslavu Zajcu.

Gospod Zajc je v svojem enournem govoru jasno slikal, kake krivice se godijo dandanes našemu kmetu in ubogemu delavcu, za koga se nihče ne potegne. Nato je primerjal razne visoke plače raznih nemčurskih uradnikov in njih lepe dohodke ter kako se pa morata ubogi kmet in delavec zadovoljiti z majhnimi dohodki in sramotno nizkimi plačami, da komaj izhajata. Da se zboljša stanje nižjih slojev, je nam treba združenih moči in ta moč je v Jugoslovanski strokovni zvezi.

Zborovalci so z velikim navdušenjem pritrjevali. Nato se je izvolil iz vrlih kmečkih mož odbor, ki bo vodil to organizacijo.

Velenje.

Preteklo nedeljo, dne 13. t. m., se je vršilo pri nas popoldne ob 3. uri ustanovno zborovanje nove podružnice J. S. Z. Kljub slabemu vremenu je vendar prihitelo še precejšnje število zborovalcev. Na shodu je govoril od načelstva J. S. Z. v Ljubljani poslani govornik gospod Vekoslav Zajc, ki je v svojem petčetrurnem govoru jasno orisal, kake velike vrednosti bi bilo pri nas konsumno društvo. S številkami nam je povedal, kaj da trgovec in kaj da konsumno društvo, a to je mogoče doseči le v organizaciji, v J. S. Z. Zborovalci so z velikim navdušenjem pristopili že ta dan k J. S. Z. ter izrazili željo, da se naj shod zopet vrši že v nedeljo, dne 20. t. m., ob 3. uri popoldne. H koncu je še častiti gospod kaplan Malajner navduševal ljudstvo, naj vsi pristopijo k J. S. Z.

Medvedov nagrobnik.

Tretje leto že poteka, odkar nam je zasul pre-rani grob pesnika Antona Medveda. In še danes ni na njegovi gomili na pokopališču v Kamniku nagrobnika. Sam ni zapustil niti toliko, da bi se bili povsem pokrili pogrebni stroški. Toda zapustil je slovenskemu narodu toliko sadov svoje duševne izvirne sile kot pesnik, da je naša dolžnost, poskrbeti mu

dostojen, dasi skromen nagrobnik. Zaradi tega so sklenili njegovi spodaj podpisani intimni prijatelji, da se združijo v odbor in naprosijo prispevkov za njegov spomenik. Da bi pa spomenik ne bil neokusno in umetniško brezvredno delo, zato se je poveril načrt kiparju gospodu profesorju Peruzziu v Splitu. Ta je zasnoval jako umesten klasično resen nagrobnik, kakor je bila poezija pokojnega Medveda. Spomenik predstavlja sarkofag iz sivega kraškega marmorja, v katerem je vdolan relief iz belega kamna. Na reliefu je Orfej v spremstvu dveh genijev in pastirček-pevec s piščalko, iz srede reliefa se pa dviga antični dobri pastir in Kristov monogram. V dnu spomenika, nad grobovo glavo, je lira. Skozi potrgane strune se zvija kača. Ob straneh stojita na podstavkih dve kameniti žrnvi, iz katerih kipita kot zelen okvir ob spomeniku dve cipresi. Po tem površnem opisu lahko vsak spozna, da bo spomenik sam res nekaj izvirnega in umetniškega, morda prvi takega značaja na naših pokopališčih. Delo samo po načrtu in mavčnem odlivku Peruzzijevem izvrši podobar gospod Pavlin v Radovljici.

Podpisani odbor vabi slavno občinstvo, da drage volje prispeva s skromnimi darovi za spomenik, da prireja ob prijateljskih in društvenih večerih male zbirke v krogu onih, ki so pokojnika poznali osebno, ali ga vsaj uživali po svojih delih. Priporočamo to prošnjo raznim denarnim zavodom, občinam, posebno župnijam, kjer je služboval pokojnik, in pa njegovim tovarišem-duhovnikom.

Vsi prispevki naj se izvolijo pošiljati odborove-mu blagajniku, gospodu Urbanu Zupancu, Ljubljana, Križevniška ulica št. 8.

V Ljubljani, dne 1. aprila 1913.

Odbor za zgraditev Medvedovega spomenika:

Andrej Kalan, načelnik.

Fr. S. Finžgar, tajnik.

Urban Zupanc, blagajnik.

Politični pregled.

K notranje-političnemu položaju.

Dunaj, 17. aprila.

Danes nastalo poslabšanje našega notranjega političnega položaja označuje na eni strani dejstvo, da so se razbila pogajanja glede gališke volilne reforme, ker so se zoper njo upirali gotovi krogi, na drugi strani pa odstop dr. Urbana, ker je češki deželni odbor v obzled obupnega finančnega položaja na Češkem sklenil kljub protestu Nemcev najeti novo posojilo. V znak protesta proti temu sklepu je finančni referent, Nemec dr. Urban, odložil svoj mandat, s čemer se je kriza sedaj še bolj poostila in je skoro izključeno, da bi se moglo vršiti kratko zasedanje češkega deželnega zbora. Nemci na Češkem se odločno izjavljajo, da bi le tedaj opustili obstrukcijo v češkem deželnem zboru, če bi Čehi privolili, da bi se v nameravanem zasedanju češkega deželnega zbora razpravljalo o najvažnejših točkah nove deželnozborske volilne reforme. Deželni maršal češki bo že v bližnjih dneh določil novega finančnega referenta na mesto odstopivšega dr. Urbana. Češki listi izjavljajo, da odstop dr. Urbana ne bo nič vplival na pravna pogajanja. V nemških krogih se pa

ona pa jim je odgovarjala resno in premišljeno. Na tleh je zapazila škarje ter jih takoj pobrala.

„Stokrat naj vam Bog povrne“, dejal je komij poredno.

„Stokrat! Stokrat! Mnogokrat, recite! Stokrat — to je, kakor bi moral Bog samo stokrat povrniti in nič več. Dajte mi pol kile kave, belega sukanca, med-nic za tri groše in vžigalic za Slovence!“

Pomočnik ji je urno postregel; povrh ji je pa vrgel v jerbas še tri rožiče.

Bogve kako vesela ni bila teh rožičev, a sprejela jih je, da ne bi bilo zamere pri prodajalcu. Površno in hladno se je poslovila.

Ko je stopila na prsto, se je ozrla na zapad. Komaj za ped visoko je še stalo solnce. Ciperli se je naglo okrenila in odbrzela po ulici do predzadnje lončarjeve hiše.

Tu je kupila za-se skodelico in glinast lonček. Vesela je bila svojega zaklada, skrbno ga je shranila v jerbas, izvlekla iz njega velik molek ter se napotila po cesti proti domu.

Že se je skrilo solnce za sivo Peco, ko je prikorakala Ciperli v domačo vas. Še pred nočjo je hotela razdeliti kupljene stvari, zato je nastopila ro-manje po vasi.

Pri Petru je oddala hlapcu tobak in žreblje; za plačilo je obljubil, da ji kupi v nedeljo hlebček belega kruha.

Znamke je izročila Srednjakovi Lizi, ki je večkrat pisala v Celovec svoji prijateljici Luciji. Plačila od nje zazdaj ni dobila, a Liza jo je potolažila z obljubo. Nekoliko nevoljna se je napotila k Čavniku, — kjer je izločila iz jerbasa medenice, kavo in cikorijo.

„Ali je prav?“ vprašala je gospodinjo.

„Menda bo. Na, nekaj malega za plačilo!“

Gospodinja ji je dala kruha in suhih hrušek.

„O, Bog vam povrni!“

Obraz se ji je razjasnil; s tresočim glasom je spravila darilo v jerbas ter hvalila te dobrotljive ljudi.

„Kaj naj pomeni? Pet zavojčkov tobaka mi še dajte, tri desetvinarske znamke in dve kratki cigari...!“

„Kdo pa bo pokadil toliko?“

„Jaz že ne, ker ne kadim.“

„Ciperli, Ciperli“, posvarila je prodajalka ter zagrozila s kazalcem, „ne bove si dobri, ako boste tako osorni. Veste, gospa Med...“

„Nič Medved — Ciperli sem.“

„Ciperli je laška beseda.“

„Kaj meni mar. Ime imam po rajnem možu in zato je meni sveto.“

„Ali ste bili res omoženi?“

Na to vprašanje Ciperli ni odgovorila, ker se ji je zdelo za malo, da jo prodajalka izprašuje o takih stvareh, ki se tičejo samo nje in nikogar drugega.

„Kako dolgo ste že vdova?“ vprašala je trafikaninja v drugič in počasi pobirala krajcarje iz lesene skodelice.

„Odkar mi je mož umrl; vas še takrat ni bilo na svetu!“

Naglo je pobrala denar z mize ter se poslovila s kratkim:

„Srečno!“

V njenem srcu se je zganilo, spomin na rajnega moža je oživel in njegova slika se je prikazala pred njeno dušo. V očeh se je porodila solza ter spolznela čez nagubani obraz. Naglo je potegnila z rokavom čez oči, da ne bi opazili njenih solz pri Kuširju, kamor se je zdaj napotila.

V prodajalni so jo pozdravili komiji in strežniki od vseh strani ter jo popraševali, kaj bo dobrega in lepega.

Ciperli bi se bila najrajši obrnila na levo, koder so prodajali razno obleko: pisane robce, ki jih je Ciperli posebno čislala, predpasnike, krila in še mnogovrstno blago za obleko. Oči so ji zažarele, a samo za hip; vedela je, da nima svojega denarja, — da je revna gostačica.

zopet vobče odobruje odstop dr. Urbana. Kakor se sliši, ne bosta odložila oba nemška odbornika svoji mesti, da zamoreta na ta način izraziti v vsakem posameznem slučaju svoj opozicijski votum. Češke stranke baje niso zoper kratko zasedanje češkega deželnega zbora, toda le tedaj, če ne bi Nemci zahtevali, da bi se jim morala odkupiti obstrukcija.

Demisija Conrada pl. Hötendorfa.

Dunaj, dne 17. aprila. Glasom dunajske „Militärische Korrespondenz“ je izročil šef avstrijskega generalnega štaba, general pehote baron Conrad pl. Hötendorf, v svoji zadnji avdijenci pri cesarju prošnjo za odstop. Vlada pa ni sprejel demisije ter je izrazil svoje nadaljno zaupanje šefu gen. štaba.

Ruski vojaški ataše na Dunaju nagloma na dopustu.

Vsled dogovora med našim zunanjim ministrom grofom Berchtoldom in ruskim veleposlanikom na dunajskem dvoru je dobil ruski vojaški ataše na Dunaju, polkovnik Cankjevič, daljši dopust, od katerega se ne bo več vrnil na svoje mesto. „Neue Freie Presse“ pristavlja, da je vzrok naglega dopusta v zvezi z neko vohunsko afero, s katero se že nekaj dni bavi sodišče in o kateri smo že poročali. Polkovnik Cankjevič se ne bo poslovil v avdijenci pri cesarju, ker se poda začasno le na dopust.

Balkanske zadeve.

Mirovna pogajanja vedno bližje ob zaključku. — Med Bolgari in Turki odmor, ne premirje. — Skadersko vprašanje še vedno nerešeno. — Črnagora še hoče nadalje oblegati Skader, vendar sedaj mirujejo operacije. — Določanje albanskih mej.

Nasprotstva med balkanskimi državami so še vedno neopopravljiva. Na delu je seveda mnogo treznih ljudi, ki skušajo spore mirnim potom poravnati, toda še več je takih, ki bi na vsak način radi dosegli, da bi si skočili zavezniki v lase. Za žurnaliste so nastopili zopet ugodni časi, kajti sedaj dajo svoji fantaziji lahko prosto pot in producirajo lahko najdrzovitejše kombinacije. Včeraj so listi že vedeli poročati o oboroženem spopadu med Bolgari in Srbi v Stiplju, kar pa ni res. Vsled teh nesporazumljenj bržčas tudi mirovna pogajanja ne napredujejo tako naglo, kot je splošna želja. Vendar je tudi v tem zabilježiti napredek, ker je Grčija vzela noto velesil z zadovoljstvom na znanje. Nekoliko težkoč dela Črnagora, ki noče o miru še nič vedeti in hoče nadaljevati z obleganjem Skadra, kar je pa za sklepanje miru otežujoče, ker obstoja med zavezniki določilo, da sklenejo samo skupno mir.

O premirju med Bolgarijo in Turčijo se poroča, da ni bilo sklenjeno premirje, ampak samo odmor, da se pokopljejo mrličji. O albanskih mejah se poroča, da so že določene meje na severu in severovzhodu; glede mej na jugu se pa še vrše pogajanja med velesilami. Blokada črnogorske obali, ki dozdaj razun velikih stroškov ni imela še nikakih pozitivnih uspehov, se nadaljuje in se hoče baje razširiti do Drača. Pred Skadrom je mir. Črnagora je pod snegom. Pogajanja radi kompenzacij se nadaljujejo. In kar pride v javnost, je vse več ali manj pristrizeno po gotovih namenih in željah.

Mnenje srbske diplomacije o položaju.

„Slovenec“ se poroča iz Beograda:

Neki srbski diplomat je glede političnega položaja izjavil: Skader je vsaj za enkrat za Črnogoro izgubljen. S tem je pa Črnagora rešena za srbstvo, ker jo je izkušnja poučila, da ji še vsega manjka. Črnagora se bo morala sedaj odpočiti in zbirati novih moči za bodočnost, pri čemer ji bo Srbija stala na strani. Vesti, da se strneta Srbija in Črnagora po vojni v eno državo, niso resnične. Srbija bi spojitve obeh dežel odklonila tudi tedaj, ako bi Črnagora to zahtevala. Pač pa se bo takoj po sklenjenem miru vzelo v pretres vprašanje unije med Srbijo in Črnogoro v stvarih zunanjega zastopstva, dalje carinske in vojaške unije. Pa še drug vzrok je, da Srbija nikakor ne misli na aneksijo Črnogore. Ne sme namreč vzbuditi nepotrebne sovraštva pri svojih sosedih in riskirati svojih vojnih uspehov na jugovzhodu. Kajti, ako bi se Srbija povečala s Črnogoro, bi se nekako izravnalo njeno prikrasjanje v Albaniji in na jadranski obali. Tako pa Srbija lahko zahteva, da se ji pusti ozemlje na desni strani Vardarja, da se ji pusti Veleš, Prilep, Bitolj, Ohrid in celo ozemlje do Lerina (Florina) in Djedjelije, ki jih je zasedla — ne samo iz ozirov na ravnotežje med balkanskimi državami, marveč tudi kot odškodnino za njene velike vojne žrtve in pa — kar je za Srbijo najvažnejše — zato, da pride v neposredno zvezo z Grško, s katero Srbija sploh nima nikakih interesnih sporov. Pri delitvi se bodo med zveznimi državami nedvomno pokazale velike težkoče, a do razpada zveze po mojem mnenju ne pride. Mir se, ako ne bo kakih zapletljivih, sklene v osmih do desetih dneh. Glasom pogodbe med zavezniki morajo tekom dveh mesecev po miru obmejna vprašanja biti rešena, drugače razsoja ruski car. Gladko rešitev bo med drugim ovirala prvotna delitvena pogodba, katere se Bolgarija drži, ostali zavezniki jo pa izpodbijajo. Marsikaj se pri sklepanju pogodbe še ni moglo predvideti; tako dobi na primer Bolgarija z našo pomočjo velik del Tracie, na katero v prvotni

pogodbi sploh ni aspirirala. Najpravičnejše bi bilo, če bi vsak zaveznik obdržal ono, kar je priboril; s tem bi bilo tudi ravnotežje ohranjeno. Bolgarski interesi se z ozirom na bolgarske zahteve po Bitolju in Solunu križajo tako s srbskimi, kakor grškimi koristmi. To družijo Srbijo in Grčijo in ju sili k medsebojnemu podpiranju proti zahtevam Bolgarije. In znamenja kažejo, da se je med obema državama že sklenil tozadeven dogovor. Čuje se, da obe dinastiji v kratkem skleneta rodbinske zveze. A tudi Bolgarija je na delu; v Peterburgu se je med njo in Rumunijo sklenil sporazum in Bolgarija je stopila že v zvezo z velesilami, ki stoje za Rumunijo. Vspeh teh vseh dogovorov in sporazumov je sedaj ta, da se Srbija ne more v vsakem slučaju brezpogojno zavzeti za grško zahtevo, da ostani Solun grški, kakor tudi Grška ni mogla vsega riskirati za to, da bi bila Srbom omogočila hitro dovršitev akcije pred Skadrom. Z drugimi besedami: Mogoče je, da bo Solun v danem slučaju postal predmet pogajanj med Srbijo, Grčijo in Bolgarijo.

Skader ali smrt!

Listi poročajo iz Cetinja:

Razpoloženja, ki vlada sedaj na Cetinju in pa sploh v celi Črnigori ni mogoče popisati. Povsod je videti samo temne, resne obraze, očji žare neupogljive odločnosti in zdi se, kakor da bi se ves narod pripravljal na smrt.

Dne 12. t. m. popoldne še je sestal kronski svet pod predsedstvom kralja Nikole v kraljevskem dvorcu. Navzoči so bili vsi principi, vsi ministri, vsi vodilni generali in vsi plemenski generali.

Kronski svet se je posvetoval, ali se naj Črnagora odpove Skadru in se ukloni volji velesil, ali naj proti volji Evrope nadaljuje svoje operacije proti Skadru. Posvetovanje je trajalo preko polnoči in je bilo veledramatično. Meritorno posvetovanje se je še le pričelo, ko sta prispela, vozeč se na avtomobilu, poveljujoča generala Martinovič in Vukotič izpred Skadra.

Sejo kronskega sveta je otvoril kralj Nikola z naznanilom, da je dobil od srbske vlade v Beogradu službeno obvestilo, da se Srbija ukloni volji velesil, in da je pod njihovim pritiskom primorana v najkrajšem času odpoklicati svojo vojsko izpred Skadra. Kralju se je pri tem sporočilu tresel glas in svetla solza mu je zdrknila preko velega lica. General Vukotič je kakor okamenel stal pred kraljem, opirajoč se na svojo sabljo, general Martinovič pa je nemo sedel v svojem fotelju, si obrisal potne srage s čela in pridušno vskliknil: „Torej smo zapuščeni od vsega sveta!“

Kralj je nato naznanil, da je Črnogoro ostavila v nevolji tudi Rusija, v katero so Črnogorci doslej zaupali bolj kakor v Boga samega, ter prečital znani komunikacije petrogradske brzojavne agencije. Kralj je sedel v svoj naslanjač in brzojavka mu je zdrknila iz rok. Zavladala je globoka tišina, potem pa se je čul glas: „Kakor je volja božja! Črnagora je pretrpela že marsikatero nesrečo in bo še tudi to.“

Nato sta poročala obširno in vsestransko o položaju pred Skadrom generala Martinovič in Vukotič. Razpredla se je dolga debata, ki je trajala pozno v noč.

Koncem posvetovanja je poročal kralj Nikola o zadnjih pogajanjih z velesilami. Omenil je, da je črnogorska vlada bila pripravljena, da se odpove Skadru pod pogojem, da priznajo velesile Črnigori vse ozemlje ob Skadrskem jezeru s Tarabošem in Brdicom in vso jadransko obalo do izliva rek Bojane in Drima. Ta predlog je podpirala tudi Angleška, toda ostale velesile so izjavile, da Črnagora ne dobi niti pedi več, kakor je to določila poslaniška konferenca v Londonu.

Ko je kralj konečno omenil, da se je zglašil pri njem italijanski poslanik baron Squitti ter mu sporočil, da so velesile pripravljene dovoliti Črnigori gmotno odškodnino v znesku do 20 in več milijonov, so skočili po konci vsi navzoči, kakor da bi jih bil pičil gad in jeli klicati: „Črnagora ne prodaja za denar kosti 10.000 svojih junakov, ki so padli za domovino!“

In soglasno se je sklenilo, da Črnagora ne odneha od Skadra in da bo nadaljevala boj do zadnjega in ako žrtvuje za to tudi svoj obstanek!

Drugo poročilo iz Cetinja preko Rima pravi:

Italijanski poslanik baron Squitti, ki je velik prijatelj Črnogore, je iz osebne inicijative svetoval kralju Nikiti, naj odneha od Skadra, on pa prevzame nalogo, poskrbeti Črnigori take finančne kompenzacije, da bo gospodarska varnost dežele zagotovljena. Nikola je odgovoril, da ne bi ljudstvo nikdar soglašalo s tem, da se prodajo kosti 10.000 v vojni padlih vojakov za denar. Ali da dokaže svojo pravilno mišljenje, naznanja uradno pogoje, pod katerimi bi mogel pripraviti vojsko do tega, da zapusti Skader. Meja naj se raztegne do Bojane, tako da obseže Taraboš in gospodstvo nad vodami jezera. Ta predlog je podpisal tudi angleški poslanik na Cetinju. Toda velesile so ga odklonile ter naznanile Črnigori, da so meje Albanije že določene in se ne morejo izpremeniti. Evropa odškoduje Črnogoro dovolj z ugodnim posojilom. Tako so se pogajanja zaključila s popolnim neuspahom in Črnagora je bila zopet tam kjer poprej. Nato je Nikola sklical kronski svet.

Položaj pri Kataldži.

Petrograd, dne 17. aprila. Pogajanja glede preliminarnega miru pred Kataldžo se bodo jutri pričela. Glavno vprašanje tvori določitev bolgarsko-turške meje Midija—Enos. Pogajanja se vrše samo med Bolgarijo in Turčijo. Desetdnevni rok za premirje se bo podaljšal, če bi dotlej še ne prišlo do sporazuma. V bližnjih dneh bo tudi Grška psd istimi pogoji sklenila premirje.

Druga poročila pravijo, da ni bilo sklenjeno premirje, ampak samo odmir, v svrhu pokopanja mrličev.

Grška.

Sofija, dne 17. aprila. Kakor se sliši iz dobro poučenih krogov, je dobila vlada informacije, da grška vlada soglaša s posredovanjem velesil. Za sigurno se pričakuje, da bo danes ali jutri tudi Srbija sprejela posredovanje.

Druga vest iz Sofije pravi: Grška vlada soglaša z zadnjim predlogom, velesil. Stališče Srbije še ni znano, ker so pretrgane brzojavne zveze.

Konflikt med turškim prestolonaslednikom in velikim vezirjem.

Londoni listi poročajo iz Carigrada:

Veliki vezir Mahmud Šefket paša je nasvetoval sultanu, naj odpošlje prestolonaslednika kam v tujino. Prestolonaslednik Jusuf Izedim je zagrizen nasprotnik mladoturškega komiteja in baje vedno še kuje načrte, kako bi se Turčija iznebila mladoturške vlade. Mladoturki se boje, da bi se prestolonasledniku s svojim vplivom pri očetu posrečil ta svoj načrt in se ga zato skušajo iznebiti. Splošno se pričakuje, da bodo dosegli svoj namen.

Komu se je udal Šukri paša?

Poveljnik Odrina, Šukri paša, je sprejel več dopisnikov inozemskih listov, ter se je izrazil o kapitulaciji Odrina in o svojem ujetju. Poročevalci so vprašali Šukri pašo:

— Ekscelenca, komu ste se udali, Srbom ali Bolgarom?

— Bil sem poslednjih 14 dni v fortu Aderlak. Bolgari imajo prav, če trde, da so me oni ujeli. Udal sem se polkovniku Maholevu. Prepričan pa sem, da srbski častniki, ki trde, da sem se njim udal, ne govore vedoma neresnice. Gre namreč za nesporazum. Udal sem se bolgarskemu polkovniku Maholevu ter sem se z njim razgovarjal kake četrt ure. Nato sem se odpeljal v vozu do mesta, kjer se je nahajal general Vazov, od tam sem se z avtomobilom odpeljal k generalu Ivanovu, ki mi je dovolil, da se vrnem na fort Aderlak. Ko sem bil zopet na fortu, sta prišla zopet dva srbska častnika, ki nista vedela, da sem že bolgarski ujetnik. Bila sta zelo prijazna, in prepričana, da sta me prva ujela.

— Ali ekscelenca niste povedali, da ste že vojni ujetnik?

— Ne, — je odgovoril Šukri paša smeplaje. — Če Srbi trde, da so bili oni prvi, ravnajo bona fide.

— Ekscelenca! Trdi se, da ste bili brez sablje, ko ste se Bolgarom udali. Bolgari trde, da sploh niste nosili sablje.

— Res nisem nosil sablje, ker mi je mnogo več služil revolver.

Slovinci v Rimu.

Zadnje dni prejšnjega in prve dni tekočega tedna so bivali v Rimu slovenski romarji, ki so se pod vodstvom knezoškofa Jegliča peljali s posebnim, tudi v našem listu večkrat naznanjenim vlakom v večno mesto. Med romarji je tudi več štajerskih Slovencev. Romanje je dobro izpadlo in so udeleženci vsi veseli in zadovoljni. Danes smo dobili od prijatelja našega lista iz Rima naslednje sporočilo:

Rim, 16. aprila.

Včeraj nas je sprejel Merry del Val, papežev državni tajnik, v imenu sv. očeta. Najprej so v „sale ducale“ (sprejemni dvorani) zapeli naši pevci papeževo himno, potem je pa škof Jeglič nagovoril tajnika in seveda izrazil žalost nad boleznijo sv. očeta ter želje za zdravje. Nato je Merry del Val prebral odgovor papežev in nam podelil blagoslov. Slovinci so darovali okoli 4700 lir sv. očetu, poleg tega pa še lep album z bilježki duhovnih darov, na primer sv. maš, obhajil itd. Zapeli smo še „Veš o Marija“ in pa „Te Deum.“ Dobili smo od sv. očeta vsak eno svetinjo v spomin letošnjega jubileja in nek spis o jubileju. Danes odidemo v Asisi, Loreto in Benetke. Včeraj so prišli Poljaki. Takoj, ko so nas zagledali, so nam čestitali, da smo tako dobro organizirani in da tako lepo pojemo. V Rimu je prav hladno. V Napolju so pa videli potniki celo sneg.

Vremenska katastrofa.

Iz radgonskega okraja se nam poroča:

Tudi pri nas je napravil mraz velikansko škodo. Uničena niso le že razvita očesca, ampak tudi trs. Zakaj isti je bil sedaj „v mergi.“ Tudi sadonosniki so neizrečeno trpeli; vse zgodnejše vrste so pozeble.

Istotako je posejana, že izklila detelja popolnoma suha. Škoda vsled tega je velikanska. Tudi taška detelja je zaostala v rasti, istotako travniške detelje se pa sedaj še niti preceniti ne.

Občinska predstojništva naj vse potrebno ukrepejo pri političnih oblastih, ravno tako gospodje poslanci!

Naši poslanci so storili vse potrebne korake na pristojnih mestih, da se pozeba na Spodnjem Štajerskem v pravem času ceni, davek odpiše in eksekucije ustavi. Poslanci so si škodo na več krajih ogledali.

Gospode župane se prosi, da naj takoj škodo naznanijo c. kr. okrajnim glavarstvom in prosijo za odpis davka. Napraviti se morajo vsi koraki, da bo podpora za ubogega kmeta izdatna, kajti potreba je velika.

Raznoterosti.

Sv. oče. Rim, dne 17. aprila. Danes zjutraj se je izdal naslednji buletin: „Papež je noč mirno prebil. Kašljal je malo. Temperatura je znašala zjutraj 36.6. Spal je več ur. Zdravnika dr. Amicija, ki je spal v stranski sobi, niso po noči nič poklicali k bolniku. Zdravstveno stanje sv. očeta se zboljšuje.“ Ker se papežovo zdravstveno stanje trajno zboljšuje, se nadaljnji bulletini ne bodo več izdajali. „Giornale d'Italia“ od včeraj, dne 17. t. m., izve tozadevno iz dobrega vira, da sta zdravnik, ki lečita papeža, sklenila, da v ožigled dejstva, da se zdravstveno stanje papežovo zboljšuje, ne izdaja razen večernega bulletina nobenega več. — Naš premilostljivi nadpastir so včeraj prejeli iz Rima od visoke strani to-le žalostno vest, ki je nekoliko v nasprotju z ugodnim zgorajšnjim poročilom: „Bolezen svetega očeta je nevarna. Malo jedo, slabi so in že trikrat se je influence povrnila.“ — Molitve za nevarno obolelega sv. očeta Pija X. v lavantinski škofiji. Z okrožnico od dne 17. aprila 1913 na vse kn.-šk. župnijske urade so prevzvišeni Nadpastir vsled iz Rima jim poslane žalostne vesti o hudi in nevarni bolezni sv. očeta naročili, da naj vložijo zanaprej vsi duhovniki pri sveti maši kolekto „Pro Papa“ (num. 4. inter orat. divers.) in da naj vsak dan ob koncu glavne svete maše opravijo skupno z verniki molitev: „Molimo za nevarno bolnega svetega očeta Oče naš . . . Češče na Marija . . . Amen.“ Slednje velja tudi za predpoldansko in popoldansko službo božjo ob nedeljah in praznikih.

Sv. birma bo letos v dekaniji Maribor desni Dravski breg v Rušah dne 1. maja, pri Devici Mariji v Puščavi dne 3. maja, pri Sv. Lovrencu nad Mariborom dne 4. maja in v Lembahu dne 12. maja. Na binkoštno nedeljo, dne 11. maja se bo kakor še vsako leto, vršilo birmovanje v mariborski stolnici po slovesni pontifikalni sv. maši, ki se prične okoli 10. ure predpoldne. Neposredno po sv. maši, pred birmovanjem, bodo prevzvišeni nadpastir izpred glavnega altarja podelili pričujočim papežev blagoslov s popolnim odpustom.

Božidar Štifter †. V Kalugi na Ruskem je umrl profesor na ondotti gimnaziji, Božidar Štifter, naš štajerski rojak iz Solčave. N. v m. p.!

Ta pa zna. Veste, kdo je kriv zadnje vremenske katastrofe na Spodnjem Štajerskem? Slovenska obstrukcija v deželni zbor, tako lahko berete v „Marburger Zeitung“ v uvodilnem članku, ki ga je napisal za včerajšnje število njen urednik, prijatelj Jahn. Pravzaprav ni slaba ta ideja. Če bi se dalo ljudi prepričati, da bi zadnji katastrofalni mrz ne imel nobenih zlih posledic, ako bi štajerski deželni zbor bil delazmožen, potem bi se mogoče res dalo ljudi vznevoljiti nad našimi poslanci. Nerodno je samo to, da ljudje na ta lim ne bodo šli. Mizerni položaj deželnega zbora je preveč dobro znan, da bi kdo pričakoval od njega izdatne podpore. Samo za kakšne gostobesedne prošnje na državo pa zadostuje deželni odbor. Če so pa Nemci v ožigled sedanjega grozne nesreče res našli svoje dobro sree za Spodnji Štajer, potem naj nam dajo one ogromne svote, za katere so že oškodovali naš del dežele tekom dolgih let krivičnega dosedanjega gospodarstva, pa bo sedaj prizadeta vremenska škoda v celoti kriča in bo še precej ostalo. Ljudje pa vejo, da se to ne bo zgodilo, ker je preveč znano, da so nam Nemci naklonjeni k večjem v besedah, v dejanjih pa nikoli. Ravno tako vedo tudi, da delanezmožnosti našega deželnega zbora niso krivi naši poslanci, ampak v prvi vrsti nemški, ki napram Spodnjemu Štajerju nočejo spremeniti krivičnega sistema. Dajte nam naše pravice in deželni zbor bo takoj delal, ker naši poslanci so vedno pripravljeni za delo. Vsi ti opravičeni ugovori, ki smo jih navedli proti Jahnovemu članku, kažejo, da se mu bodo naši ljudje le smejali. Na tak lim bi šli mogoče kakšni zgornještajerski todelni, naši ljudje ne. Če bi pulver še ne bil iznajden, Jahn bi ga bržčas ne iznašel.

Falotstvo. Na enak način kot „Marburgerca“ skuša izrabiti zadnjo vremensko katastrofo proti nam tudi „Narodni List.“ Bilo pri preneumnosti, če bi hoteli na take podlosti odgovarjati. Kaže pa način tega boja več kot dovolj jasno, kako je našim nasprotnikom dobro došlo vsako sredstvo, tudi največja ljudska nesreča, če morejo le nekoliko izhladiti svojo strankarsko strast. „Ali je to pošteno, naj sodi vsak sam. Naši poslanci so dobili dovoljenje za svojo takmo od svojih volilcev na sto in sto shodih. Nalogo, samo za sprejeli, so potem tudi možato vršili. Če je da je reš zadel ubogega kmeta težka nesreča, oni

za to vendar niso odgovorni, saj tudi niso mogli naprej vedeti, kaj bo prišlo. Pa če bi deželni zbor tudi delal, bi ljudstvo od njega ne moglo nič pričakovati, ker so liberalni zavezniki — nemški nacionalci — pognali deželni denar v zrak.

Za „Slovensko Stražo“ je nabral Jakob Ozvald pri Sv. Lovrencu nad Mariborom precejšnje število obrabljenih poštinih znamk. Hvala lepa!

Čudna naredba. Mariborski rodoljub nam piše: Neka naredba naučnega ministrstva je odstranila obveznost izpita iz slovenščine pri maturi za Slovence. Kdor se bo med letom slovenščine dobro učil, bo lahko prost zrelostnega izpita iz tega predmeta. Zato bo pa moral odslej vsak Slovenec delati izpit iz nemščine. Ta odredba zapostavlja slovenščino in bo pouku v gornjih razredih bržkone kvarna. Zeleti bi bilo, da poslanci to naredbo zopet odpravijo. Bržkone je ta odredba sad boritve nekaterih kranjskih rojakov za pomnoženje nemškega pouka.

Društvo kmetijskih učiteljev iz južnih avstrijskih kronovin ima svoj ustanovni občni zbor v Gorici na binkoštno nedeljo. Pravila je vlada potrdila. Dnevni red zborovanja se bo v kratkem objavil.

„Straža.“ Slovensko katoliško izobraževalno društvo „Straža“ na Dunaju priredi v nedeljo, dne 27. t. m., v dvorani „Zur schönen Schöferin“, VI., Gumpendorferstrasse 101, veselico s sledečim vsporedom: 1. Petje: A. Nedved: Ljubezen in pomlad; P. Križlovski: Utoplenka; P. Hugolin Sattner: Nazaj v planinski raj. 2. Anton Medvedov igrokaz v 4 dejanjih: „Posestrimi.“ Igrajo Stražanke in Daničarji. Po igri prosta zabava s šaljivo licitacijo. Začetek veselice ob 7. uri zvečer; blagajna se odpre ob 6. uri. Vstopnina za nečlane 1 K, člani plačajo polovico. Ker je čisti dobiček namenjen spopolnitvi naše društvene knjižnice, se uljudno vabijo k udeležbi vsi zavedni dunajski Slovenci!

Posebnost leta 1913 so majnikova žrebanja sreč v korist Slovenski Straži, pri katerih se v srečnem slučaju že po vplačilu prvega mesečnega obroka 5 K zamore zadeti 90.000, 40.000, 30.000 in še dvakrat po 20.000 K, oziroma frankov in lir. — Čitajte današnji oglas srečke v korist Slov. Straži!

Metlika. Tu je umrl vpokojeni dekan in župnik Anton Vidovič. Pogreb je bil v Metliki danes v petek, ob 9. uri dopoldne.

Štajersko.

Mariborske novice.

Maribor. Prijatelj iz dežele nam piše: Celovške razmere na mariborskem kolodvoru. Dne 8. t. m. zvečer je izdajal na južnem kolodvoru v Mariboru vozne listke zagrizen nemški uradnik s trobojnim frankfurtarskim znakom v suknji, ki ni hotel razumeti slovenskega imena znane postaje na južni železnici. Vozni listek mi je moral postrešček kupiti. Mariborski Slovenci in iz okolice! Zahtevajte vozne listke v slovenskem jeziku!

Maribor. (Dramatično društvo.) Na splošno zahtevo se vpripori po daljšem času v nedeljo, dne 20. aprila, priljubljena narodna igra „Rokovnjači.“ Ker so vloge v najboljših rokah in so zlasti pevske točke zasedene z našimi najboljšimi močmi, upamo, da bo stala ta predstava na višku, ki je pri naših razmerah sploh dosegljiv. To je ob enem tudi zadnja predstava v letošnji sezoni. Začetek ob 8. uri na večer.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali naslednji p. n. dobrotniki in dobrotnice: „Glasnik najsv. Srca“ nabral za kruh sv. Antona 7 K; hranilnica in posojilnica pri Sv. Juriju na Ščavnici 20 K; Jerovšek Fran, c. kr. profesor, 20 K; župnik Jožef Meško 5 K; župnik Pavel Rat 5 K; kaplan Franc Osterc 5 K; župnik Fr. Volčič vrečo krompirja in vrečo fižole. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stotero: Bog plati!

Maribor. Če bi mi pisali, da je predsednik liberalnega političnega društva, advokat dr. Glaser, zadostil vsem svojim obveznostim in še daroval sto tisoč kron za ojačanje slovenstva v Marenbergu, če bi mi pisali, da je liberalni trgovec V. Weixl najbolj zagrizen klerikalec in da v klerikalnih gostilnah dejansko napada liberalce, če bi mi pisali, da je liberalna posojilnica v Narodnem domu na odločno zahtevo dr. Rosine strogo ukazala svojim uradnikom, da morajo vse zemljeknjižne prošnje itd. brez advokatov brezplačno sestavljati za stranke, kakor to delajo nepotrebne (za liberalne advokate!) klerikalne posojilnice (po besedilu „Naroda“ — gospodarske institucije dr. Korošca), bi naša poročila odgovarjala noticam mariborskega dopisnika „Slovenskega Naroda.“ Kakor so zgoraj navedena dejstva popolnoma neresnična, da, naravnost — nemogoča, tako so vsa poročila glasovitega dopisnika „Slovenskega Nar.“ naravnost zlagana in ne delajo časti mariborskim liberalcem a la dr. Rosina, dr. Pipuš itd., ki hočejo veljati kot dostojni, zmerni liberalci, a mirno puste, da nezreli liberalčki s svojimi za humoristične liste primernimi dopisi dokumentirajo — nivo liberalcev v Mariboru.

Studenci pri Mariboru. V nedeljo, dne 20. t. m., popoldne ob 3. uri, priredi naše Slovensko katoliško izobraževalno društvo v gostilni gospoda Šaupera na Lembaški cesti družinski večer. Na vsopredru je tamburanje domačih tamburašev, petje, šal-

jiv ribji lov itd. Ker je čisti dobiček namenjen za tamburaške potrebščine, je dolžnost vsakega zavednega Slovenca, da prireditve poseti.

Kadetnica se opusti. S pričetkom prihodnjega šolskega leta se na naši kadetnici ne bodo več sprejemali gojenci v prvi letnik, ampak se bodo otvorili prvi letnik višje vojaške realke, septembra 1914 drugi in leta 1915 tretji letnik višje realke. Ravno taka sprememba se bo izvršila tudi na kadetnicah v Lobzowu pri Krakovem, Požunu in Košicah na Ogrskem ter v Mödlingu in Hainburgu. Vsled teh odredb se bo bodoči častniški naraščaj v obilnejšem številu, kakor je bilo do sedaj, rekrutiral iz vojaških akademij.

Dva poučna tečaja na deželni sadje- in vinorejski šoli. Od 5. do 10. maja se vrši na deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru poučni tečaj o pridelovanju krme, od 5. do 7. maja pa poučni tečaj o pridelovanju in vnovčevanju zelenjave.

Trboveljske novice.

Premogokopna družba. Trbovlska premogokopna družba namerava letošnje leto pri separaciji ob južni železnici zgraditi veliko moderno elektrarno, ker je sedanja, ki je sicer tudi velika, vendar še premajhna za sedanji obrat. Tudi bo zgradila 3 velika kopališča za delavce, ki bodo gotovo velikega pomena za zdravje rudarjev. Vidi se, da družba radi volje ustreže delavstvu, a vključ temu se rudarji vedno selijo na Prusko, če prav je v domačem kraju dovolj kruha. V zadnjem času se je dalo pregovoriti precejšnje število delavcev od raznih agentov, ki imajo zasiguran dobiček od pruskih podjetnikov. A mnogi teh delavcev pa, ki so šli na limance raznim agentom in so sedaj na Pruskem, bi radi zapustili nemško državo, pa ne morejo, ker nimajo potrebnih sredstev za vožnjo. V naših slovenskih deželah imamo dovolj dela in kruha, zakaj naj žrtvujejo potem naši delavci tujemu nemškemu kapitalizmu svoje moči in življenje?!

Vodovod. Tukajšnja občina napravi v najkrajšem času vodovod za pitno vodo izpod Sv. planine. Prispevala pa bo tudi trbovlska rudokopna družba. Skrajni čas je že, da se ta misel enkrat uresniči. Seveda bo ta vodovod občino stal precejšnjo svoto, a žal ne sme biti nikomur, ker je jako potreben. Pa saj ima menda občina dovolj denarja, saj je pred nekaj leti slavni občinski odbor ustanovil občinsko ljudsko knjižnico, za katero je bilo dovoljenih 10.000 K. Ta svota bi v sedanjem času zelo prav prišla; žal, da je prepozno. Mi sicer ne bomo kritikovali, a rešnično je, da so takrat razni zagrizeni liberalci računali, češ, mi ustanovimo občinsko knjižnico, da bo kmečka in delavska knjižnica propadla, ker je po liberalnem mnenju preveč „klerikalna.“ Pa so se le zmotili. Kmečka in delavska knjižnica se sedaj obstoja in prav dobro uspeva, kakor je slišati; v občinski, oziroma v liberalni knjižnici pa imajo za 10 tisoč kron eno košaro raztrganih knjig.

Drugi kraji.

Jarenina. Dekliška zveza v Jarenini priredi v nedeljo, dne 27. t. m., ob 3. uri popoldne, gledališko igro „Nežka z Bleda.“ Pred igro govor in deklamacija, med igro petje in godba. V slučaju slabega vremena se prireditve preloži na vnebohod dne 1. maja. Prijatelji poštene zabave, ki vam je pri srcu blagor naše obmejne slovenske mladine, — posetite nas!

Sv. Lenart v Slov. goricah. Naši liberalni čvickarji si domišljujejo, da je cel trg v njihovi ali pod njihovo čvickarsko komando. Nekateri liberalni učitelji so postali tako korajžni, da so v pričo otrok začeli voditi čvickarstvo in agitirati za njihove čvickarske zavode. Tako prigovarjajo pridno in vabijo tiste učence in učenke, ki mislijo izstopiti iz šole, da naj hodijo knjige na posodo jemati k liberalni čitalnici-čvickalnici. Dalje dajejo otrokom iz Glavne hranilnice hranilnike, da naj otroci potem svoje vloge nosijo v njihov zavod. Vprašamo, ali v šolski knjižnici ni zadosti knjig za mlajšo mladino, da še imajo otroci knjige izposojene od liberalne čitalnice ter da knjige potem domov nosijo in jih čitajo? Odločno povemo nekaterim gospodom učiteljem, da slovenska šola ni postavljena, da bi se moralo v njej agitirati za čvickarsko liberalstvo, ampak za učenje. Saj sami veste, da imamo v trgu velikega nasprotnika in bi bilo najboljšo, če bi skupno delovali in tega nasprotnika, nemškutarskega funfara, ob tla djali. Torej, spametujte se, vi gospodje, če ne, se bomo z Vami že drugod pogovorili.

Novacerke pri Celju. V nedeljo, dne 20. t. m., popoldne ob 3. uri, se vrši redni občni zbor čebelar-ske podružnice v Socki pri Al. Arličevemu čebelnjaku. Čebelarji se vabijo k obilni udeležbi. Ako bi ta občni zbor ob navednem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in z istim dnevnem redu drug občni zbor, ki sklepa ne glede na število navzočih čebelarjev.

Ormož. Dekanijsko okrožje mladeniških zvez za ormožki okraj vabi na občni zbor, ki se vrši v nedeljo 20. aprila popoldne po večernih ob 3. uri v bralni sobi pri Velikinedelji. Pridite množično!

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Podružnica c. kr. kmetijske družbe za Štajersko se je ustanovila tukaj dne 6. aprila t. l. Govoril je znani strokovnjak g. Franc Girstmajer in kurator podravskih gozdov g.

Dietinger iz Št. Ožbalta. Na ustanovni shod se je povabilo tržane, učitelje, kovače in trgovce ter par — „zanesljivih“ kmetov. Drugi kmeti se bodo povabili sedaj, ko se je provizorični odbor konstituiral. Res je, kar je na shodu rekel šaljivi Francel: „To društvo nima s politiko nič opraviti!“ — hrupno pritrdjevanje. Ta podružnica je za naše kmete iz gospodarskih ozirov zelo potrebna. Zato pa je dolžnost vsakega kmeta in vsake kmetice, da se da vpisati kot ud in vplača 3 K na leto. Te dni bodo nabirali udeležnike Gustl Schilhan, g. Moge in g. Schatz in sicer v trgu, Kumenu, Krecenbahu, Lehn, Rotenbergu, Cinžatu itd. Le vsi v c. kr. kmetijsko družbo, pomagajmo našim planinskim posestnikom in njihovim sinovom, kojih kmetije grabi grabežljiva Südmarka, da bi jih naselila s tujimi privandraci. Ako bodo gmotno dobro stali naši planinci, se bo dobro godilo tudi našim tržanom, trgovcem in obrtnikom. Torej le vsi v družbo!

Št. Lovrenc nad Mariborom. (Lepa fantovska odločnost.) V znani gostilni Novak v Št. Lovrencu imajo v gostilniških prostorih med drugimi samo nemškimi časniki tudi njihovega brata „Štajerca“ — vulgo: ptujsko giftno krot! — da drugih naših listov ne, se samo ob sebi razume. V to gostilno pazahajajo tudi slovenski gostje in naši fantje so prišli večkrat tja. Ko so bili letos po veliki noči zopet enkrat tam, jim je menda natakarcica nalašč nastavila pred oči „Štajerca“, kjer se je kruto napadalo našega gospoda Karola Brezočnika. In popolnoma naravno, da ponos naših slovenskih fantov nikakor ni mogel mirno prenesti te žaljivke, kjer se sramoti njihov tovariš, in eden izmed fantov je prijel umazano cunj in jo vtaknil brez vsakega prerekanja v peč, kamor tako perilo ravno spada. Tudi v Št. Lovrencu bo odzvonilo kmalu raznim Mogejem in „Nemcem“, kakor na primer Schatzu in drugim. Ko še malo bolj vzdramimo okolico, pa bo v Št. Lovrencu dolčas za Nemce, o tem smo prepričani, in iti bodo morali s trebihom za kruhom, če se ne bodo že preje spokorili.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. 1. april je bil letos nesrečen dan za „Marburger Zeitung“, za c. kr. poštarja Schuhaja, za nadučitelja Mogeja in za učitelja Schatza. Napad na župana Michelitscha se je popolnoma ponesrečil. Očitilo se mu je, da je bil do slovenskih reklamacij popustljiv in da je dal v „veleizdajniškem procesu“ Karolu Brezočniku predobro moralno spričevalo. V tem se je hotelo župana — ki je zaradi svojih zaslug dekoriran z cesarskim zaslužnim križcem — na najvišjem mestu očrniti in obdolžiti, kakor da bi konspiriral z „veleizdajalci.“ A župan Michelitsch je v „Marburger Zeitung“ z dne 10. aprila 1913, št. 43, ta zlobni napad strahovito pariral s popravkom, s kojim je razkrinkal prave šentlovrenške hujškače, jim vso hujškarijo dokazal, jih pribil kot krivične volilne aranžerje, ki so sami vsled nepostojnega postopanja zakrivali zavlačevanje občinskih volitev; vrgel jih je v opravičeni z imenom ob tla in zagrozil, da jih bode še sogojsko preganjal, ker so zakrivali nad njim — uradno razžaljenje časti. Gospod župan, dajte jim pardon, ako vsaj eden prekliče svoje zlobne trditve! Bodite prepričani, da šentlovrenški hujškači le zato tako hujskajo zoper vse poštene in pravične ljudi, ker žele podpore in nagrade od Südmarke.

Ruše. Večkrat sem že imel priliko, citati o ustanovitvi skupin Jugoslovanske strokovne zveze v mariborskem okraju, zato si dovoljujem, da tudi o naši skupini J. S. Z. poročam in sicer o njeni ustanovitvi in delovanju. Dne 6. januarja 1912 smo imeli ustanovni shod, na katerem je bilo približno 200 oseb, ki so z veseljem poslušale govor o pomenu, koristi in namenu J. S. Z. Takoj je bilo pripravljenih 30 delavcev, ki so imeli namen, pristopiti k tej zvezi, katera je velikega pomena in koristi za delavski stan. Toda stvar je izpadla čisto drugače. Že pred shodom so se združili socialdemokrati in liberalci (med njimi par gospodov boljšega stanu!), hoteč ta shod preprečiti. Da, njih vodja liberalci je celo še rekel: Kar se je za delavski stan dobrega storilo in doseglo, to so naredili socialdemokrati! Toda to še ni vse. Ko se je potem vse eno začelo popisovanje udov, smo kar naenkrat postali „farški podrepaniki“, in Bog ve kaj še vse in to vse samo radi tega, ker stoji J. S. Z. na krščansko-socialni podlagi. Da, še celo z revolverjem nam je domov grede grozil neki privandraci socialdemokrat, toda naša kri je ostala hladna. Pač pa se je takoj napisalo 17 pristopnic, volil odbor in skupina J. S. Z. je bila v Rušah ustanovljena. Od začetka je šlo zelo počasi, ampak s časom smo postali močnejši. Tudi drugi delavci so izprevideli in spoznali korist naše zveze ter pristopili, tako da šteje sedaj naša skupina 34 udov, ki redno plačujejo mesečne prispevke. Bolniško podporo smo v teku enega leta izplačali, oziroma dali petero udov in sicer po 18, 20, 24, 21 in 14 K. Skupina J. S. Z. v Rušah tedaj napreduje, in upamo, da bo v 3 letih štela 50 in še več udov. Na napade nasprotnih listov se ne bomo nikdar ozirali, kakor tudi na naše nasprotnike ne, ker vidimo, da z mirnim agitiranjem več dosežemo, kakor s prepirom. Žalibog, da so celo nekateri domačini, katerih geslo bi moralo biti: Glejmo, da se naše delavstvo in mladina organizira, kajti le v teh rokah je prihodnost slovenskega naroda, ne pa pri velekapitalistih, a nam nasprotujejo. Želimo, da bi se v vsaki večji vasi na Spodnjem Štajerskem ustanovila skupina Jugoslovanske

strokovne zveze. Pojasnila in pravila, se dobijo v Ljubljani in v Mariboru. — Naj le ropoče in bobni, — iz tisoč grl naj strup leti, — krščansko-socialni delavci biti hočemo — zato se Jugoslovanske strokovne zveze oklepamo! — Nov ud.

Ruše. Tukaj se vrši sveta birma na praznik, dne 1. maja. — Zadnji sneg je napravil občutno škodo v naših sadonosnikih in tudi vinogradom ni prizanesel.

Sv. Lenart v Slovenskih goricah. Prijateljska družba se je spomnila Slovenske Straže z darom 8 K potom šentlenartske podružnice. (Vedno imejmo pred očmi narodno dolžnost!

Št. Jurij ob južni železnici. (Umazano perilo.) Pridna dekla služi že delj časa pri uglednem kmetu. Za leto 1913 pa sprejme aro od nekega gospoda v trgu, da bi šla k njemu služiti. Ko pa izve za natančne razmere te hiše, da je gospa pogosto za več dni od doma itd., nese aro nazaj in si da prejem potrditi. Torej je bila stvar v redu in pogodba razveljavljena. A dotični gospod, ki bi moral baje postave poznati, ji naznani sam in po nekem drugem, ki se tudi na postave „spozna“, češ, da bo zaprta in še bo plačevala, ako ne pojde služiti, tako da je bila sirota popolnoma zbegana. Po našem mnenju tako ravnanje ni dovoljeno in se to pravi človeka omejiti v osebnih prostosti.

Sv. Bolfenk v Slovenskih goricah. Vabimo k občnemu zboru naše kmečke hranilnice in posojilnice, ki se vrši v nedeljo, dne 27. t. m., popoldne ob pol 4. uri, v gostilni gospoda Horvata. Dnevni red: Poročilo načelstva. Poročilo nadzorstva. Odobritev računskega zaključka za leto 1912. Poročilo o reviziji. Volitev načelstva in nadzorstva. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi načelstvo.

Sv. Benedikt v Slovenskih goricah. Čebelarji! Na Križevu, to je dne 1. maja, pridite v obilnem številu k Sv. Benediktu, kjer nam bo popoldne po večernicah v šoli gospod Jurančič razložil dosti koristnega o čebelarstvu. Zatem pa bo pri čebelnjaku gospoda župnika razkazal še marsikaj praktičnega.

Sv. Tomaž pri Ormožu. V nedeljo, dne 20. t. m., bo o priliki občnega zbora kmečke hranilnice in posojilnice predaval gospod nadrevizor Vladimir Pušenjak o zadružnih in gospodarskih zadevah po rani sveti maši v gostilni pri gospodu Caču in popoldne v posojilnični sobi.

Vojnik. V nedeljo, dne 20. t. m., popoldne po večernicah, priredi Slovenska kmečka zveza velik politični shod na Arclinu pri Vojniku v prostorih g. župana Martina Vrečkota. Poročat nam prideta gospoda državna in deželna poslanca dr. Ivan Benkovič in dr. Korošec in pa gospod deželni poslanec A. Terlav. Somišljeniki, pridite mnogoštevilno!

Griže. Čebelarska podružnica za Savinjsko dolino s sedežem v Grižah priredi v nedeljo, dne 20. t. m., popoldne ob 3. uri, v šoli v Grižah svoj redni občni zbor.

Središče. Dekliška zveza priredi v nedeljo, 20. t. m., popoldne po večernicah, svoj skupni mesečni sestanek. Ob lepem vremenu se vrši shod na odru pri Lončaričevih, o slabem pa v društvenih prostorih častitega gospoda Dogša. Vabljeni so vse Marijine družbenice, kakor tudi vsi prijatelji naše slovenske mladine.

Šmarje pri Jelšah. Vabimo na občni zbor društva za otroško varstvo in mladinsko skrb v šmarskem sodnem okraju, ki se vrši dne 24. t. m. ob 3. uri popoldne, v sobi štev. 16 c. kr. okrajne sodnije v Šmarju pri Jelšah. Če bi le ta občni zbor bil po § 2 društvenih pravil nesklepčen, vrši se občni zbor eno uro pozneje, to je ob 4. uri popoldne. Le-ta je sklepčen pri vsakem številu udeležnikov. Dnevni red je: Poročilo društvenega odbora o delovanju v letu 1912. Poročilo društvenega odbora o gospodarstvu z društvenim imetjem v letu 1912. Volitev odbora. Volitev pregledovalcev računov. Slučajnosti.

Mozirje. Občinski odbor okolice Mozirje je v svoji seji dne 6. malega travnja, kakor smo že zadnjič poročali, soglasno izvolil in imenoval gospoda nadučitelja Franca Praprotnika svojim častnim občanom. Gospod Praprotnik to odlikovanje še bolj kot preveč zasluži. Kdor pride v naš kraj, reči smemo celo v naš okraj, vidi povsod delo Praprotnikovo na mnogih krajih tudi že sad njegovega dela. Naš gospod nadučitelj je sadjerejec z dušo in telesom in si jemlje pri tem vedno za vzor škofa Slomškega. Lani, ko smo slavili Slomškov spomin, je vedno pridno prebral liste, kaj se je govorilo o Slomšku in vedno nevoljno tarnal, da pač Slovenci poznamo premalo Slomškega tudi kot vnetega razširjevalca sadjereje. Praprotnik ni izmed vrste blebetavih liberalnih učiteljskih probuditeljev Slovencev, ki ob rujnem vinu krkajo na svoje prsi, napivajo na blagor svojega naroda ter si potem domišljajo, da so rešili s tem že vsaj polovico slovenskega naroda gotovega pogina. Bil je in še je mož dela. Z veselo zavestjo je mogel na stavljen vprašanje odgovoriti, da je v svojem 39letnem vzornem in vspehov polnem učiteljskem delovanju odgojil od 40 do 50 tisoč dreves, katere je brez plačila svojega truda, mnogokrat celo tudi še v svojo gmotno izgubo prodal za nizkotno ceno, ubogim in pa šolarjem pa daroval. Ko bi le videli o troke, kako so nosili v gručah najlepša mlada drevesca na svoje domove, kjer so jih potem zasadili v spomin na zlate nauke svojega prebлага gospoda nadučitelja. A ne samo dreves, tudi ljubezen do domače grude, kakor jo uči neutrudljivo gospod Pra-

protnik, nosijo na svoj dom in jo zasadijo liki drevesu v svoja mlada srea. Tudi kmetje od dalnjega Gornjegagrada in celo od Solčave se prav pridno zglasajo pri gospodu nadučitelju za drevesa. Znan je tudi gospod nadučitelj Praprotnik po svoji požrtvovalnosti. Samo za poravnavo svojih potnih stroškov je imel že preobilo lahko umljivih predavanj o sadjereji na mnogih krajih. Sodbo o njih ste itak že mnogokrat brali. Vse in povsod je bilo o njegovih navduševalnih govorih polno hvale. Mnogokrat se je že bralo o njem: Dal Bog, da bi dobili Slovenci med učitelji mnogo Praprotnikov! Mož je, ki živi v verskem, kakor tudi v vsakem drugem oziru z ljudstvom samo za ljudstvo. V obnašanju preprost hodi od zore do mraka delaven in ponižen po vrtu ter posebno še rad občuje s kmeti. Ker imamo v „črnem kotu“, kakor so krstili naš okraj nekateri blamirani liberalni učiteljski naduteži, tudi nekatere — hvala Bogu ne preveliko — učitelje, kojih delovanje in življenje našemu ljudstvu kar nič noče prijati, je razumljivo, da ima gospod nadučitelj Praprotnik, poleg mnogih prijateljev in častilcev v svojih stanovskih vrstah še tudi nekatere zavidneže, ki se v svoji hrabrosti jezijo nad njegovim plodonosnim delovanjem, namesto da bi razum jezika gibali tudi pamet in roke v prid ljudstvu. Mi pa jim kličemo: Ne zavidajte, rajši posnemajte in če tudi ste v „črnem kotu“, bi vas ljudstvo spoštovalo, kakor ceni visoko gospoda nadučitelja Praprotnika! Občinskemu odboru smemo izreči pohvalo, ker je s to izvolitvijo ustregel občni ljudski želji. Gospodu novoimenovanemu častnemu občanu pa želimo, da bi še mnogo let užival sadove svojega delovanja in še mnogo let gledal kmete, ki vozijo v jeseni lepo sadje k trgovcem ter veseli preštevali svit le kronice, katerih so mnogi celo lani šteli na stotine samo za sadje od njegovih skrbno odgojenih dreves. Bog Vam daj, da bi iz 25 let, ki jih bivate med nami, naraslo število na najmanj 50! — Bog Vas živi!

Mozirje. Napredna občina je gotovo občina trg Mozirje, ker že nad dva meseca nimamo občinskega redarja in ne nočnega čuvara. To je znamenje, da smo miroljubni in poštene občani. Prejšnji redar A. Robida je šel za dobo treh tednov kašo pihat. Začasni redar in nočni čuvaj Franc Robida je že na potu v Ameriko. Ustrašil se je prestopka zoper varnost tujega blaga. Ta dva odličnjaka sta imela veliko zaslonbo pri nekem odličnem gospodu v trgu in sta vsled tega naperila več tožb proti gospodu Cesarju in njegovi rodbini. A dokazalo se je, da je g. Cesar bil nedolžen in so bile ovadbe neresnične. Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade! — Imenik za občinske volitve je razpložen na vpogled. Imenik je tako polovičarsko in nepravilno sestavljen, da svetujemo gospodu županu, naj poskrbi za pravilno sestavljeni in od davkarije potrjeni davčni seznam. Na podlagi pravilnega seznama naj sestavi novi volilni imenik, drugače bo gospod župan na omajanem stolec sedel še do konca leta. Računi občine in ubožnega zaklada so tudi sedaj razporeženi na ogled. Računi niso od gospoda župana in ne od namestnika podpisani in ne skupaj seštet. Ako pa se šteje račune in jih primerjaš s prilogami in glavno knjigo blagajničarja, najdeš razliko za 7 K. Za tako nepravilno sestavljene račune in volilni imenik še bo dobil gospod tajnik lepo nagrado, kakor že sploh vsako leto. Proračun občine za leto 1913 je bil še le v mesecu svečan na ogled razporežen. Volilci, sedaj je čas, da se vzdramimo ter volimo v občinski odbor može, kateri bodo delovali resnično v blagor vseh občanov. Prihodnjic še več!

Sv. Marko niže Ptuj. Tukaj je umrla v soboto, dne 12. t. m., po dolgi, hudi bolezni gospa Mar. Muhič. Posebno zadnjega pol leta je bila mučenica. Njen prvi mož, gospod Matej Kolarič, je umrl pred 11 leti. Bil je učitelj pri Sv. Marku. Spremljala jo je k zadnjemu počitku velika množica ljudstva. Pogreba se je udeležilo tudi učitelstvo s šolskimi otroci, in domači veteranci. Sprevod je vodil častiti gospod župnik ob asistenci gospoda A. Lebera, kaplana pri Sv. Marjeti in domačega gospoda kaplana. N. v m. p.!

Planina. Že skoraj pol leta ni tukaj zdravniška. Vprašamo deželni odbor, zakaj tega mesta ne razpiše. Prigodijo se slučaj, da mora kmet za zdravnika plačati 80 K. Čemu plačujemo prispevke za zdravnika?! (Opomba uredništva: Razpis mesta zdravnika na Planini se nam vsaj ni obvestil.)

Zalec. Če tudi je gospod Ivan Prekoršek iz Prekorja poprej pri vseh volitvah kot kakšen vodja liberalnih Slovencev čudovito mogočno nastopal, je bil v kljub temu vendar nepričakovano hitro od službe potovalnega učitelja C. M. D. odslovljen, česar pač nikdar ni pričakoval. Sedaj pa se mora sam prepričati, da je od vseh svojih prejšnjih somišljenikov preziran, zapuščen, da te zaželjene službe več ne dobi, ker si je društvo že drugega potovalnega učitelja v osebi gospoda Ante Bega izbralo, ki že tudi deluje in sklicuje zborovanje. „Slovenski Narod“ pa je dne 29. marca t. l. v nekem dopisu iz Vojnika med drugim sledeče doslovno prinesel: „Posebno je postala družba mlačna v zadnjih letih, ko ji je predsedoval bivši družbin potovalni učitelj Ivan Prekoršek. V teh časih ni sklicavala niti občinskih zborov, niti niti pošiljala družbi prispevkov, izvzemši enkrat borih 8 K, ki jih je pa nabral neodbornik.“ — Tudi ta dopis je od njegove nekdanje zveste in močne stranke. Hitro mine vsaka slava na svetu!

Književnost in umetnost.

Za naša društva. Salezijanski zavod na Rakovniku je pod naslovom „Dramatična zbirka“ pričel izdajati poljudne igre za ljudske odre. Prvi zvezek „Zloba in zvestoba“ je ravno izšel in se dobiva v zavodu. Cena mu je 70 vin. Kdor pa naroči devet izvodov, dobi desetega brezplačno. Plača se lahko tudi s poštnimi znamkami.

Dragoceni biseri. Tako je naslov novi knjigi, ki jo je spisala Pepica Senica. Spisana je za mladino, za mladeniče in dekleta. Preveva jo pravi katoliško-narodni duh. Dobro došla bo zlasti mladinskim organizacijam. Naroča se v Cirilovi tiskarni v Mariboru in pri pisateljici Pepici Senici, Šmarje pri Sevnici ob Savi. Komad stane s pošto vred 60 vin., 10 komadov samo K 5.20.

Iz koncerta v Klanjcu. Prijatelj lista nam poroča, da je glasovirski koncert našega rojaka gosp. Fr. Filipa Oštirja, frančiškana, dne 6. t. m. uspel v vsakem pogledu prav dobro. Povsem nova in velika koncertna dvorana gospoda A. Ivekoviča je bila prenapolnjena odličnega občinstva iz samega Klanjca, kakor tudi iz vseh sosednih krajev. Glasovirski del programa, kakor tudi del zabavnih točk, je izpadel prav sijajno. Veliki hrvaški dnevnik „Hrvatska“, ki prav laskavo piše o omenjenem koncertu, pravi, da obširno govori o prireditelju koncerta, gospodu Fr. Filipu Oštirju, ni potrebno, ker je že tako poznat kot glasovirski veščak, kateremu je tehnika na vrhuncu in kateri vsako skladbo predaje s pravim čustvovanjem, kar je še posebno pokazal v Beethovenovi Overturi, Haydnovi Sonati in v prekrasni hrvaški Rapsodiji, koje je izvedel prav mojstrski in za katere je bil tudi nadarjen z dolgim in burnim odobravanjem. Deklamiranje gospodične Olge Najdič je bilo tako dovršeno, da bi pristajalo na vsako pozornico, a pokazala je tudi v petju, da poseduje krasni glasovni material. Gospodična razpolaga z zvonkim sopranom, a pri temu je njen glas poln prijetnega drhtanja, tako da je radi tega zelo prijetno slušati njeno petje. Gospod N. N. je tudi vrlo dobro odpel svoja dva sola. V njegovem glasu je dosti ljubkosti, ki se vsakega prijetno prime. K vseobčemu vspehu je pa tudi doprinesel moški zbor, kateri je prav dobro odpel „Prosvjetom k slobodi“, „Oj djevojko“ in pa še „Slovenec in Hrvat.“ Na koncu vsake točke je bil dolgotrajen aplavz. Gospodu Filipu Oštirju se najlepše zahvaljujemo na tem vžitku in se nadajamo, da nam zopet v kratkem priredi kaj sličnega. —K—

Narodno gospodarstvo.

Tečaj za pridelovanje zelenjadi priredi kmetijska šola na Grmu dne 5., 6. in 7. maja t. l., z naslednjim vspehom: V ponedeljek, dne 5. maja: od 2. do 4. ure popoldne: Važno pridelovanje zelenjadi na kmetih in okolici mest. Naprava in razdelitev vrta. Obdelovanje in gnojenje zemlje. Od 4. do 5. ure: Razkazovanje šolskega vrta. V torek, dne 6. maja: Od 8. do 10. ure dopoldne: Naprava gorkih leh. Pridelovanje sadik in zgodnje zelenjadi v gorkih lehih in na prostem. Dobava potrebnega semena. Naročanje semen po cenikih. Kolobarjenje na vrtu in medsetve. Od 10. do 12. ure dopoldne: Praktično razkazovanje na vrtu. Popoldne od 2. do 4. ure: Pridelovanje najvažnejše zelenjadi za prodajo in domačo rabo. Od 4. do 6. ure popoldne: Praktično razkazovanje. V sredo, dne 7. maja, od 8. do 10. ure dopoldne: Pridelovanje najvažnejše zelenjadi (nadajevanje). Od 10. do 12. ure dopoldne: Ohranjanje in ukuhanje zelenjadi za zimsko rabo. Popoldne od 2. do 5. ure: Ukuhanje zelenjadi v sadni kuhinji (praktično). — Oddaljenim in podpore potrebnim udeležencem iz Kranjske plača ravnateljstvo stroške za pot do Novega Mesta in za prehrano po 1.50 K na dan. Podpore dobe le tisti, katerim se izrecno dovoli in ki za njo do dne 27. aprila po dopisnici prosijo. Ker se pripusti k tečaju le omejeno število udeležencev, se je zglasiti za tečaj do 27. aprila. Vabimo naše gospodinje in kmečka dekleta k obilni udeležbi.

Cena petroleja je padla. Pred par tedni je bil petrolej na debelo po 38 K kvintal. Pri svojem posvetovanju zadnji teden pa so zastopniki največjih nižjeavstrijskih, galiških, moravskih in šlezjskih rafinerij sklenili snižati ceno na 30 K.

Razgled po svetu.

Študijska komisija japonskih častnikov v Avstriji. Na Dunaj je došla komisija japonskih častnikov, ki ostane v Avstriji 14 dni, nakar odpotuje še v Nemčijo, Anglijo, Francijo in Italijo je komisija že obiskala.

Miss Pankhurst izpuščena iz ječe. Voditeljica angleških sufragetk, Miss Pankhurst, ki je bila, kakor že znano, pred kratkim obsojena na tri leta težke ječe, je bila izpuščena iz zapore, ker je ves čas zapore odklanjala vsako hrano.

Grozen čin očeta. Grozna rodbinska drama se je dogodila v Rostocku na Nemškem. V reki Varnov so našli dve dečki trupli, ki ste imeli na rokav privržano težko kamenje. Par ur nato je vlak povozil trgovca Otona Blatta. Iz pisma, ki ga je Blatt zapustil, je razvidno, da je utopil svoje tri sinove. Tretjega sina še niso našli.

Freiberger obsojen na dveletno ječo. Pred nekaj dnevi se je vršila na Dunaju obravnava proti onemu Freibergerju, ki je po umoru Schuhmeierja hotel umoriti Kunschaka. Pri obravnavi izpove Freiberger, da je bil ogorčen nad krščansko-socialno stranko, ko je bral o Schuhmeierjevem umoru in je hotel maščevati Schuhmeierjevo smrt, ker ni socialdemokratska stranka delala nikakih priprav za maščevanje. Nato se jezi na svojega stanovanjskega gospodarja, češ, da ga je izdal, čeprav je sodrug in tekel s pismom takoj na policijo. Pravi, da je bolan na živcih. Freiberger je obtožen radi nevarne grožnje, ker je na policiji vsakemu pripovedoval, da bo umoril Kunschaka, kakor hitro da ga izpuste. Freiberger je imel pri sebi nabasan revolver. Freiberger je bil že večkrat zaprt, enkrat tudi zaradi požiga pet let. Nato razglasi predsednik sodbo: dve leti težke ječe. Na predsednikovo vprašanje, če se hoče poslužiti še kakih pravnih sredstev, izjavi Freiberger, da ne, ker noče podaljšati svoje kazni.

Lilijsko mlečno milo s konjičkom

iz tovarne Bergmanna & Co., v Dečinu ob Labi

je in ostane neprekosljivo v učinku zoper poletne pege in se pri racionalnem negovanju kože ne more pogrešati. To nepobito dokazujejo vsak dan došla priznalna pisma. Komad 80 vin. in se dobi v lekarnah, drožerijah in parfumerijah itd. Da si ohranijo dame nežne roke, se je izborno izkazala Bergmannova lilijska krema „Manera“. Dobi se povsod v tubah po 70 vinarjev. 43

Kako pospešuje Francoska civilizacija v Maroku, pokazuje kar najbolj jasno preiskava dr. Remlingerja, ki je dognal, da se domače žene in možje vedno bolj vdajajo pijančevanju, ki je v tem podnebnju še posebno nevarno. V Kasablanki na primer je poskočilo število zganjaren v štirih letih od 4 na 161. Leta 1910 so upeljali še enkrat toliko alkoholičnih pijač, kakor leta 1909.

Krokodil — domača žival. V Berlinu prihajata iz mode kot domače živali pes in mačka in na njihovo mesto prihajajo — krokodili. Ljudje, ki mislijo, da morajo imeti pri hiši kako žival, pa ne trpijo ne psa ne mačka, si kupijo mladega krokodila, ki ne dela nobenega kravala v hiši in tudi ni v nobenem oziru nevaren. V Ameriki je krokodil že dolgo časa udomačen.

Na Danskem je stopil dne 1. januarja 1913 v veljavo zakon, ki določa, da sme priti v posameznih občinah na 350 oseb ena koncesija za točenje alkoholnih pijač. Izjemoma sme več koncesij dovoljevati le ministrstvo. Osebam, ki še niso stare 16 let, se alkoholnih pijač ne sme nikjer prodajati. Policija še sme to določbo še omejiti.

Izboren polet iz Fischamenda v Novi Sad. Poveljnik zrakoplovnega oddelka, podpulkovnik Uzelac, je dne 10. t. m. poletel ob šest uri zjutraj iz Fischamenda in je došel ob četrta na deset v Novi Sad. Predno je Uzelac iz Dunaja poletel, je brzojavil zrakoplovnemu oddelku v Novem Sadu, da poleti v Novi Sad, a izkrcal se je v Novem Sadu prej, predno je došla brzojavka. Preletena proga v zračni črti je dolga 400 km. Uzelac je torej v eni uri preletel 133 km.

Bomba v angleški banki. Iz Londona poročajo: Zavoj, ki ga je neki policist našel v angleški banki, je bila bomba. Da se ni zgodila velika nesreča, se je zahvaliti samo hitri misli policista, ki je vrgel kadeči se peklenski stroj v vodnjak pred banki. Preiskava aparata je dognala, da je bil mojstrsko izdelan. V njem je bilo mnogo smodnika, ura in električno vžigalo.

Krvav dogodek v kabaretu. Dne 7. t. m. zvečer je v kabaretu „Crajova“ v Bukareštu šansoneta Valeona pri predstavi, ko ji je občinstvo ravno burno ploskalo, nenadoma potegnila revolver in ustrelila na nekega častnika, ki je sedel v prvi vrsti. Častnik se je težko ranjen zgrudil, nakar je pevka pomerila nase in se na mestu usmrtila. Valeona je bila iz jako ugledne bolgarske rodbine.

Samoumor vojaka, ker je bajonet izgubil. Iz Žumberka na Moravskem poročajo: Na velikonočni ponedeljek je došel pešec Klement Beck na dopust domov. Zvečer je obiskal svojo sestro. Med potjo je zapazil, da je izgubil bajonet. Iskal ga je, a ga ni našel, nakar je Beck izginil. Dne 30. marca so ga pa našli obešenega. Bal se je, da bo kaznovan, ker je bajonet izgubil.

Zarubljeno mesto. Pred kratkim je bila obsojena mestna občina v Neapolju na plačilo odškodnine. Tožil jo je hišnik, ker se je zaradi slabe kanalizacije podrla hiša in je bila njegova družina podstata. Občina ni hotela plačati, zato je hišnik dal dne 10. marca zarubiti po svojem odvetniku Fasulu zlate mestne ključke, slike kraljevske dvojice in nekaj drugih umetnin. Celo mesto je spravila ta rubežen v veliko veselost.

Nenavaden vzrok blaznosti. Velika srečka kodanjske loterije je povzročila te dni dve nesreči. — Dve četrtinski srečki sta zadela brzojavni uradnik v Frederiku ob nemški meji in kmetovalec iz mestne okolice. Uradnik, ki je imel ravno službo pri brzoja-

vu in je prvi sprejel poročilo, da je zadel, je tekel hitro domov. Bil je tako razburjen, da so ga morali prenesti v bolnišnico, kjer je kmalu umrl. Kmetovalec je pa zblaznel, ko je izvedel, da je zadel in so ga prepeljali v blaznico.

Rodbinska drama. Iz Berlinu poročajo: Podpulkovnikovi vdovi pl. Schulz se je zgodila težka nesreča. Njena 21letna hči se je igrala z revolverjem, ki se je pri tem sprožil. Dekle je bilo usmrčeno. Nato se je mati iz žalosti ustrelila.

Železniška nesreča. Pri St. Poldemerju na Španskem sta trčila dva osebna vlaka skupaj. Eden železniški zavirač je bil ubit, štirje potniki pa lahko ranjeni.

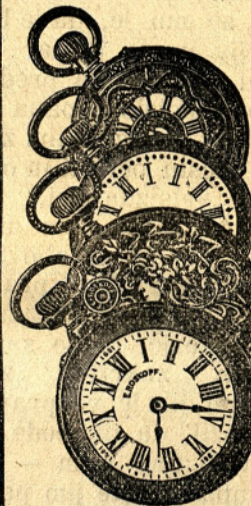
Nečuvni škandali ob poroki Rooseveltove hčere. „Press Telegraph“ poroča iz New-Yorka: Ko je šla Rooseveltova hči k poroki v cerkev, so se pripeleli nečuvni škandali. Nevesto je napadlo več sto oseb, ki so hotele spomin od nje in so ji čez nekaj minut ves pajčolan raztrgale in ji tudi obleko razcefrale. Mir je le z veliko težavo napravilo še le 20 policistov, ki so ljubitelje kuriozitet prepodili z gorjačami.

Slovenske šivilje in krojači so navadno naročevali blago za obleke in druge potrebščine od tujih, židovskih razpošiljalnic. Dobili so slabo blago za drag denar, največkrat pa so dobili čisto drugo blago, kakor je bilo naročeno, ker v onih razpošiljalnicah niso znali ali pa niso hoteli znati slovenski in so poslali, kar so hoteli. Sedaj je temu odpomagano. Naš domači trgovec J. N. Šostar ič v Mariboru, Gosposka ulica št. 5, si je uredil novo prvo spodnještajersko razpošiljalnico vseh vrst modnega in manufakturnega blaga. Če hočete dobiti sveže, modno in po ceni blago, pišite takoj po vzorce; dobite jih zastoj in poštine prosto. Če pridete v Maribor, oglejte si trgovino in pazite na slovenski napis, da ne zamenjate te trgovine s kako drugo.

Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.

Se pošilja samo proti povzetju, Po 14 dneh se na želje denar vrne.

Velik cenik brezplačno. (Jamstvo 3 leta.)

Srebrne ure	K 6.50
Srebrne ure s 3 srebrnimi pokrovi	9.50
Pristne tula ure dvojno pokrove	13.—
Ploščate ure iz kovine	6.—
Amerikanske zlate double-ure	10.—
Goldin Roskopf ure	4.—
Prave železničarske Roskopf-patent.	
Prava nikeln. točno na min. idoča	5.—
14 karatne zlate ženske ure	19.—
14 karatne zlate ure za gospode	40.—
Srebrni pancer-verižice	2.—
14 karatne zlate verižice	20.—
14 karatni zlati prstani	4.—
Viseče stenske ure na nihala	10.80
Kuhinjske ure	2.40
Budilke	3.—
Budilke z dvojnimi zvoncem	3.50

A. Kiffman, Maribor M. 49

Velika tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Za smeh.

V šoli.

Mati piše pismo katehetu:

„Oprostite, da se moj sin Jože ni mogel udeležiti zgradbe Noetove ladije, ker je bil bolan — upam, da bo pri razdejanju Jeruzalema že lahko zraven . . .“

Iz sv. pisma.

Učenec bere iz zgodbe o stvarjenju Eve: „ . . . In Bog je vzel Adamu rebro in je napravil iz rebra ženo . . .“ (Zdaj mora obrniti list, a po pomoti obrne kar dva lista skupaj, kjer se bere o Noetovi ladiji): „ . . . in jo je namazal zunaj in znotraj s smolo.“

Naši otroci.

Mati: „Tiho, otroci, ne delajte takega kriča, Anglež, ki je sedaj pri nas na stanovanju, ne more spati!“

Jerica: „A kaj ta razume o našem kriču, on zna samo angleško.“

Ponosno.

Nevestin oče ženinu: „Ali pa tudi imate dovolj kruha za mojo hčer?“

Ženin, po poklicu slaščičar: „Kaj kruha, potico bo jedla pri meni.“

Hinavec.

Lisjak (potem, ko je pojužnal petelina): „Oh, kako rad bi obiskal vdove in sirote, da bi jih tolažil v njihovi brezmejni žalosti.“

Otroška usta.

Otroci se igrajo živali. Tigri in levi rjovejo, konji cepetajo z nogami, sloni trobijo. Mali Mirko pa sedi v kotu tiho, ne da bi se ganil.

Stric ga vpraša: „No, Mirko, kaj ti se nočeš igrati s tovariši?“

Mirko: „Pač: jaz sem petelin, ki nese jajca.“

Razumljivo.

Gospodinja (mlekarju): „Kako da je mleko vedno dražje razmeti ne morem.“

„Oprostite, gospa, kaj pa še hočete pri takem pomanjkanju vode!“

Naznanilo prodaje.

Podpisani upravitelj konkurznega sklada **Ignaca Firm**, bivšega trgovca v **Št. Jurju ob Taboru** naznanja, da se bode vršila

dne 28. aprila t. l. ob 10. uri dopoldne, v Kapli pri Vranskem počenši prodaja v konkurzni sklad spadajočega manufakturnega in specerijskega blaga, ki se nahaja v bivših prodajalnah v Kapli in v Št. Jurju ob Taboru.

Blago se bode prodalo in sicer zaloga v Kapli zase v celoti, zaloga v Št. Jurju ob Taboru pa tudi zase v celoti, kakor leži in stoji, brez jamstva konkurznega sklada za kakovost in količino blaga ponudbenim potom najboljšemu ponudniku,

Ustmene ponudbe sprejemal bode navedeni dan oskrbnik konkurznega sklada.

Vsaj eno tretjino kupne cene mora kupec plačati takoj, ko se mu naznani, da je njegova ponudba sprejeta, ostanek kupnine pa se ima plačati najdalje do 3. maja 1913, do katerega dne mora tudi kupec blago prevzeti. Ako ne plača kupec pravočasno ostale kupnine, zapade v prid konkurznega sklada od kupca že plačani delež kupnine.

Blago, ki se nahaja v bivši prodajalni v Kapli, je cenjeno na 4.864 K 97 v.

blago pa, ki se nahaja v bivši prodajalni v Št. Jurju ob Taboru, na 930 K 80 v.

Inventurni in cenilni zapisnik v prepisu je na vpogled pri upravitelju konkurznega sklada, kateri slednji daje vsa natančnejša pojasnila prej, kot tudi na dan prodaje.

Vransko, 16. aprila 1913.

Mihael Jezovšek,

c. kr. notar, kot upravitelj konkurznega sklada.

Pozor ure!

Točna postrežba.

Dobro! Po ceni!

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi za obroke! Ilustr. cenik gostov! Gramofone od 20 do 250 K.

Niklasta remont-ura K 5-60
Pristna srebrna ura " 7-
Original omega ura " 18-
Kuhinjska ura " 4-
Budiljka, niklasta " 8-
Porocni pretani " 2-
Srebrne verižice " 2-

— Vedelna jamstva —

Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach

urar in očalar 447

Maribor, Gopeška ulica 26.

Čapljena zlatarne in srebrne. 1898

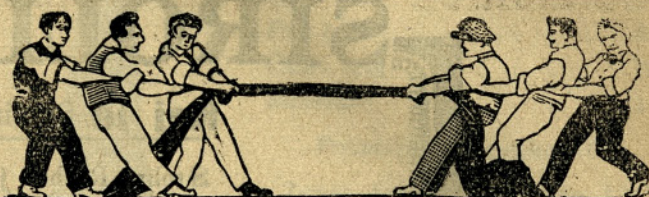
Proda se lepa, enonadstropna, vili podobna hiša, obstoječa iz 6 zidana, sob in gospodarskega poslopja, 2 1/2 orala sadonosnika in njive, s stiskalnice. — Lega v prijaznem trgu Gornja Radgona, tik župne cerkve sv. Petra, 5 minut od želez. postaje Gornja Radgona in 5 minut od mesta Radgona. Nese mesečno 50 K najemnine. Zaradi lepe, mirne lege, brez prahu, z vrtom obdana, posebno pripravna za kakega duhovnika-penzionista. Cena in plačilni pogoji se zvejo pri gospodu Janezu Lančiču, kleparskemu mojstru v Gornji Radgoni. 70

Radi poprave hiše in prenovljenja trgovine prodam 1 izložbena okno z kame-nim okvirom, 1 vrata in 3 okna z okviri po nizki ceni. — Ivan Ravnikar, trgovec v Celju.

XXXXXXXXXXXX

Harmonium

proda takoj za ugodno ceno **Franc Golob** v Slovenj-gradcu.

Najboljše in najmodernejšo sukno za moške in volneno za ženske obleke razpošilja najceneje **R. Stermecki** v Celju št. 301. Vzorci in cenik čez tisoč stvari z slikami poštine prosto.

Srečke v korist „Slovenski Straži“!

5 glavnih dobitkov

90.000, 40.000, 30.000, 20.000 in 10.000 kron, oziroma frankov in lir zadene tekom meseca majnika

v srečnem slučaju že z vplačilom samo 5 kron, kdor naroči izborno skupino po 5 srečk na 70 mesečnih obrokov po 5 K.

15 žrebanj vsako leto!

Zahtevajte obširno majnikovo poročilo o srečkah! Iz njegove vsebine: Za eno krono 100 000 frankov! — Poročilo razpošilja in naročila sprejema za „Slovensko Stražo“ g Valentin Urbančič, Ljubljana. 750

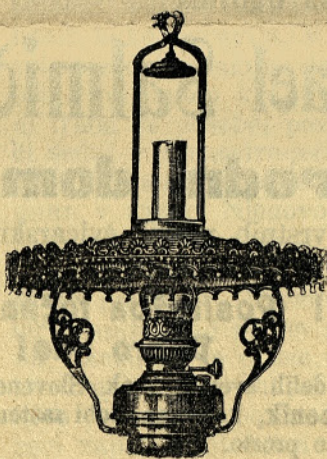
Ponehale bodo vse kritike o Tolstovrški slatini,

ako jo sedaj poskusite ko se je posrečilo vrelec moderno urediti in se je našel nov prtok, ki je močen na ogljikovi kislini. Sedaj lahko tekmuje „Tolstovrška“ z vsemi najboljšimi kislimi vodami, ker zelo „Tolstovrška“ je sedaj najboljša zdravilna in mozira in ostane tudi čista. naročajo odlični zdravniki za se in za svoje bolnike ter za cele bolnišnice. Tolstovrška je bila voda. Tolstovrško svoje bolnike ter za cele bolnišnice. Tolstovrška odlikovana na dveh razstavah. Dobiva se v vseh boljših gostilnah, trgovinah in lekarnah ter pri podjetju (Koroško) — Zabož s 25 3/8 stekl. stane le 5 kron. Prazne steklenice se sprejmejo v polnitev po najnižji ceni. Poskusite! Boste hvalili!

Guštanj po najnižji ceni. Poskusite! Boste hvalili!

Abstinenti! Pijte le Tolstovrško slatino, ki vsled svežega, prijetnega okusa nadomesti vsako drugo pijačo!

Kadilci! Katere in druge bolezni v grlu najhitreje ozdravite, ako pridno grgrate in pijete „Tolstovrško“.

Edina štajerska narodna steklarska
Na debelo! trgovina **Na drobno!**

Franc Strupi, Celje
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Velika narodna trgovina
Karol Vanič, Celje

Narodni dom

priporoča bogato zalogo manufakturnega in modnega blaga, posebno krasne novosti za spomladne obleke po zelo znižani ceni!

Ostanki pod lastno ceno.

Pozor! Velecenjeni Pozor!

gg. posestniki zemljišč in vrtov!

Spomlad je nastopila in Vas pozivlja, da obdelate svoje travnike, polje in vrte. Kakor Vam je znano, dobivajo se najboljša in najbolj zdrava gozdna, detelina, travna in zelenjadna semena.

le v obče znani specerijski in semenski trgovini tvrdke

M. Berdajs v Mariboru

na Zofijinem trgu Za prijazna naročila se najtopleje priporoča z odličnim spoštovanjem

M. Berdajs.

Trgovina s specerijskim blagom

Trgovina z moko in dežel. pridelki

Solidna postrežba!

Ivan Ravnikar, Celje
Graška cesta št. 21.

Po prepričanju mora vsak pripoznati, da imam zanesljiva kaljiya semena n. pr. jamčen domačo in nemško deteljo, peso ru-meao in rudečo, travo, sploh vsa poljska semena, kakor tudi vrtna in cvetlična od tvrdke Mauthner.

Na drobno in na debelo!

Glavna zaloga vrvarskega blaga

Glavna zaloga suhih in olnat. barv

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure in jih obrestuje po od dneva po vlogi do dneva dviga ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. — Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šmarje, Sočanj, Sevnica, Vran-

4 1/2 %

ske in Gornjigrad in rezervna zaklada, katera znašata že nad 350 000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v obče koristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30 000 K, za napravo potov 5.000 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 12.000 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene 6.000 K, hranilnico ustanovivšim okrajem izplačala okolo 45.000 K, za dobrodelne namene, skupno tedaj nad 100.000 K.

Sprejema tudi hranilne knjižice

drugih, posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

SIROLIN „ROCHE“ za varstvo dihalnih organov

Kaj je Sirolin „Roche“?

Sirolin „Roche“ je sredstvo, ki je na znanstveni podlagi narejeno iz Guajacolne snovi ter vsebuje le dobre in zdravilne snovi Guajacola. Vsled primerne sestave in izbornih lastnosti „prija izvrstno“ in vzbuja tek. Od zdravnikov priporočeno.

V lekarni zahtevaj izrecno Sirolin „Roche“ v izvorni steklenici po 4 K in poskrbi se naj, da bo v vsaki domači lekarni vedno pripravljena ena taka steklenica za takojšnje rabo.

Kdo rabi Sirolin „Roche“?

Na pljučah bolani in nedušljavi za olajšanje in vzbujenje teka.

Na influenci bolani okrepijo.

Kateri kašljajo in trpe vsled bronhialnega katarja, da okrepijo.

Škrofulozni otroci, katerim oteka slezica, pri očesnem in nosnem kataru, ki imajo oslovski kašelj, rabiyo vspešno to sredstvo.

Vsakteri, ki se hoče varovati pred boleznijo na dihalnih organih.

Kako učinkuje „Sirolin Roche“?

Sirolin „Roche“ pospešuje in krajša zdravljenje, olajša izpljuvanje, odstrani kašelj ponočno potenje in mrzlico ter krepi dihalne organe. Ravno zaradi te lastnosti je Sirolin „Roche“ primerno sredstvo, ki pospešuje prebavljanje in redilnost. S tem se naravno tudi ojačujejo moči, truplo postaja težje in stem se zboljša tudi zdravje v obče. Dober okus Sirolina cenijo otroci in odrasli.

Obleka za gospoda in lep raglan

se prodaja po ceni. Maribor, Göthestrasse 2, II nadstr., vrata 12.

Posestvo

ca. 7 orav, s hišo kozolec in hlevom — od premogovnika oddaljeno 20 minut in od cementnega kamnoloma 5 minut — se radi rodbinskih razmer ugodno prodaja. Več pove Ferd. Marn v Trbovljah 1.

Goričar & Leskovšek, Celje

Graška ulica 7 — podružnica Rofovška ulica 2

Spomladna in poletna sezona:

Nahrbniki (Rucksäcke) v veliki izbiri po raznih cenah.

Čaše iz papirja in aluminija.

Za veselice: konfeti, serpentine, papirnati krožniki, servijete.

Lampjoni, predmeti za šaljive pošte in srečolove.

Tovarniška zaloga šolskih in pisarniških potrebščin.

Lastna zaloga ljudskošolskih zvezkov in vseh tiskovin za urade.

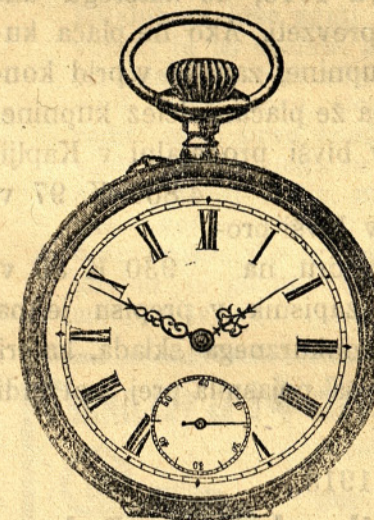
Nagrobni venci in traki.

Dopisnice savinjskih planin in druge.

Solidno blago. Nizke cene. Točna postrežba.

Ure za birmo!

repasirane s pisanim jamstvom:

Pristna srebrna ura K 7.—

Pristna srebr. ura ženska K 7.—

Pristna srebrna verižica K 2.—

Pristna srebrna verižica

damska K 3.40

Zlata ura . . . K 28.—

Ker sem kupil iz Švice celo tovarniško zalogo bom prodal rapasirane ure po zelo nizki ceni.

Očale! Budilke! Uhane!

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš Maribor

Tegethofova cesta št. 39.

Od 1878! Domače sredstvo, priljubljeno in sloveče.

Pri večjih naročilih zdatno znižane cene.

LEKARNARJA A. THIERRY-BALSAM

edino pristno z zeleno usmiljeno sestro kot varstvo. Oblasno varovan.

Vsako ponarejenost, posnemanje in prodaja kakšnega drugega balsama s podobnimi znamkami se sodnijsko preganja in strogo kaznuje. — Nedosežnega uspeha pri vseh boleznih na dihalih, pri kašlju, hripavosti, žrelnem kataru, pri bolečinah v prsih, pri pljučnih boleznih, posebno pri influenci, pri želodčnih boleznih, pri vnetju jeter in vranice, pri slabem teku in slabi prebavi, pri zaprtju, pri zobobolu in ustnih boleznih, pri trganju po udih, pri opeklinah in in izpuščajih itd. 12/2 ali 6/1 ali 1 gr. specialne stekl. K 5.60.

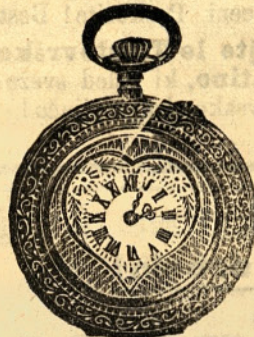
Lekarnarja A. Thierry-a samo pristno

centifolijsko mazilo

je zanesljivo in nagotovejšega učinka pri ranah, oteklinah, poškodbah, vnetjih, tvorih, odstranjuje vse tuje snovi iz telesa in radi tega dostikrat na pravi operaciji nepotrebno. Zdravilnega učinka tudi pri starih ranah i. t. d. 2 dozi staneta 3.60 K.

Naroči se: Lekarna k angelju varihu, ADOLF THIERRY v PREGRADI pri ROGATCU.

Dobi se v vseh lekarnah in sicer v Mariboru v lekarni W. A. König.

Svoji k svojim!

Priporoča se največja in najcenejša svetovna pripoznana slovenska trgovina

Rafael Salmič

v Celju, Narodni dom.

Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih ur, zlatnine srebrnine in optičnih predmetov.

Najnižje cene! Postrežba točna! Mali dobček! Dobro ime!

Razpošiljanje blaga po vseh delih sveta. Vsak Slovenec naj zahteva moj novi veliki cenik, katerega dobi zastoj in poštne prosto.

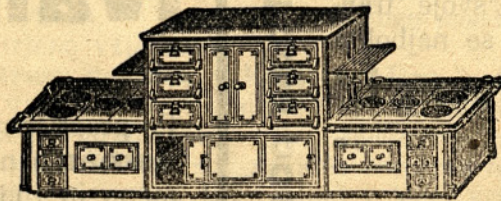
Ni tisoče zahvalnih pisem sem prejel vsled dobre in poštene postrežbe.

Somišljeniki — zahtevajte v gostilnah in trgovinah list „Straža“.

Tovarna za peči H. KOLOSEUS

Wels, Gornje Avstrijsko.

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa, emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele, restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s plinom in peči na plin, trpežne irske peči. Dobe se v vsaki trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj „Originalni Koloseus-štedilniki in manj vredni izdelki naj se vračajo. Ceniki zastoj.

Ni treba si glavo tretiti!

Najboljše špecerijsko blago, zanesljiva kaljiva vsakovrstna

Semena

voščenih in drugih vrst sveč,

dobivate zajamčeno solidne postrežbe pri staroznani trdki!

Milan Hočevar Celje

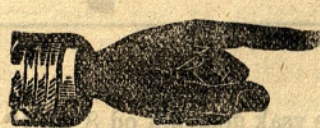
tik farne cerkve.

LJUDSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA V CELJU

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši (HOTEL „PRI BELEM VOLU“) v CELJU, Graška cesta šte. 9, I. nadstropje

obrestuje hranilne vloge po

5%

od dne vloge do dne vzdiga

počenši s 1. januarjem 1913.

Rentni davek plačuje zadruga sama.